

Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

Nowa Sól, wrzesień 2026 roku

Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027

ZAMAWIAJĄCY:

Powiat Nowosolski
ul. Moniuszki 3
67-100 Nowa Sól
poczta@powiat-nowosolski.pl

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA PRAWNA 5

2. CEL OPRACOWANIA 5

3. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE 5

4. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU 6

5. CELE ŚRODOWISKOWE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NOWOSOLSKIEGO 6

6. CHARAKTERYSTYKA POWIATU NOWOSOLSKIEGO 7

6.1. Położenie 7
6.2. Demografia 7

7. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU NOWOSOLSKIEGO W LATACH 2024-2025 8

7.1. Jakość powietrza atmosferycznego 8
7.2. Odnawialne źródła energii 11
7.3. Hałas 11
7.3.1. Hałas drogowy 11
7.3.2. Hałas szynowy 13
7.3.3. Lokalna mapa hałasu 13
7.4. Pola elektromagnetyczne 13
7.5. Wody powierzchniowe 14
7.6. Wody podziemne 18
7.7. Gospodarka wodno-ściekowa 18
7.8. Zasoby geologiczne 20
7.9. Gleby 20
7.10. Gospodarka odpadami komunalnymi 21
7.11. Zasoby przyrodnicze 24

8. OCENA REALIZACJI ZADAŃ ZAPLANOWANYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2024-2025 25

8.1. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” 26
8.2. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zagrożenia hałasem” 40
8.3. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Pola elektromagnetyczne” 44
8.4. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gospodarowanie wodami” .. 46
8.5. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” 50
8.6. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zasoby geologiczne” 57
8.7. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gleby” 59
8.8. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” 62
8.9. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze” 70
8.10. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zagrożenia poważnymi awariami” 81

9. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2024-2025 85

10. WSAKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NOWOSOLSKIEGO 85

11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI 90

SPIS TABEL:

Tabela 1 Liczba ludności powiatu nowosolskiego w latach 2024-2025 8
Tabela 2 Normatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza w latach 2024-2025 uzyskane na stacji pomiarowej w Nowej Soli przy ulicy Tadeusza Kościuszki 9

Tabela 3 Ocena jakości powietrza w latach 2024-2025 - klasyfikacja strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi 10
Tabela 4 Ocena jakości powietrza w latach 2024-2025 - klasyfikacja strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin 10
Tabela 5 Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego na obszarze odcinka drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń w 2024 roku 11
Tabela 6 Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego na obszarze odcinka drogi wojewódzkiej nr 315 w miejscowości Przyborów w 2024 roku 12
Tabela 7 Wyniki długookresowych pomiarów hałasu w miejscowości Przyborów w 2024 roku 12
Tabela 8 Wyniki pomiarów hałasu kolejowego w miejscowości Bytom Odrzański w 2024 roku 13
Tabela 9 Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych w latach 2024-2025 13
Tabela 10 Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych wyznaczonych na terenie powiatu wykonana w 2025 roku na podstawie danych z lat 2019-2024 15
Tabela 11 Monitoring wód podziemnych 18
Tabela 12 Sieć wodociągowa na terenie powiatu 18
Tabela 13 Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności 19
Tabela 14 Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu 19
Tabela 15 Zasobność gleb w makroelementy na terenie powiatu na podstawie wykonanych badań w latach 2024-2025 21
Tabela 16 Masa odebranych odpadów komunalnych w latach 2024-2025 21
Tabela 17 Masa odebranych zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych w latach 2024-2025 22
Tabela 18 Masa zebranych odpadów w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w latach 2024-2025 22
Tabela 19 Poziomy recyklingu, ograniczania masy i składowania odpadów osiągnięte przez poszczególne gminy w latach 2024-2025 23
Tabela 20 Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia na terenie powiatu 24
Tabela 21 Ilość usuniętych wyrobów azbestowych z terenu powiatu w latach 2024-2025 24
Tabela 22 Zestawienie powierzchni lasów w 2025 roku 25
Tabela 23 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” w latach 2024-2025 27
Tabela 24 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zagrożenia hałasem” w latach 2024-2025 41
Tabela 25 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Pola elektromagnetyczne” w latach 2024-2025 45
Tabela 26 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gospodarowanie wodami” w latach 2024-2025 47
Tabela 27 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” w latach 2024-2025 51
Tabela 28 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zasoby geologiczne” w latach 2024-2025 58
Tabela 29 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gleby” w latach 2024-2025 60
Tabela 30 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” w latach 2024-2025 64
Tabela 31 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze” w latach 2024-2025 72
Tabela 32 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zagrożenia poważnymi awariami” w latach 2024-2025 82
Tabela 33 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2024-2025 85
Tabela 34 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego 87

1. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.) w art. 17 ust. 1 nakłada na organ wykonawczy powiatu obowiązek opracowania programu ochrony środowiska. Następstwem tego działania jest sporządzenie raportu z wykonania programu ochrony środowiska co dwa lata. Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ww. ustawy raport przedstawia się Radzie Powiatu, a następnie przekazywany jest przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa.

„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”, zwany dalej Raportem, dotyczy przyjętego uchwałą Nr XX/145/2020 Rady Powiatu Nowosolskiego z dnia 9 kwietnia 2020 r. „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”.

2. CEL OPRACOWANIA

Celem opracowania raportu jest sprawdzenie, czy zaplanowane w programie ochrony środowiska działania zostały wykonane, w jakim stopniu oraz z jakim efektem. Dzięki raportowi możliwe jest ocenienie, jak zmienił się stan środowiska na terenie powiatu. Dokument pokazuje także, czy cele określone w programie ochrony środowiska zostały zrealizowane, czy są w trakcie realizacji. Wskazuje, jakie zadania należy kontynuować, a jakie nowe działania trzeba zaplanować na kolejne lata. Raport pełni funkcję informacyjną, przedstawiając mieszkańcom, jakie działania zostały zrealizowane, na co zostały przeznaczone środki finansowe oraz jakie efekty ekologiczne przyniosły. Niniejszy Raport dotyczy okresu od stycznia 2024 roku do końca grudnia 2025 roku.

3. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Do opracowania „Raportu za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” wykorzystano dane i informacje zawarte w:

- Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 (przyjętego uchwałą nr XX/145/2020 Rady Powiatu Nowosolskiego z dnia 9 kwietnia 2020 r.),
- informacje pozyskane z:
  - Starostwa Powiatowego w Nowej Soli,
  - Urzędu Gminy Kolsko,
  - Urzędu Gminy Nowa Sól,
  - Urzędu Gminy Siedlisko,
  - Urzędu Miejskiego w Bytomiu Odrzańskim,
  - Urzędu Miejskiego w Kożuchowie,
  - Urzędu Miejskiego w Nowym Miasteczku,
  - Urzędu Miejskiego w Nowej Soli,
  - Urzędu Miejskiego w Otyniu,
  - Nadleśnictwa: Głogów, Nowa Sól, Przytok, Sława, Sulechów i Szprotawa,
  - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, oddział w Zielonej Górze (GDDKiA),
  - Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze (ZDW),
  - Powiatowego Zarządu Dróg w Nowej Soli (PZD),
  - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW),
  - Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze (WIOŚ),
  - Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze,
  - Związku Międzygminnego „Eko-Przyszłość” w Nowej Soli,
  - Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Nowej Soli,
  - Samorządowego Zakładu Budżetowego w Siedlisku,
  - Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych „USKOM” Sp. z o.o. w Kożuchowie,
  - Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bytomiu Odrzańskim,
- dokumentach statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raportach o stanie środowiska wykonanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- opracowaniach własnych.

4. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2025 poz. 647 ze zm.) nie precyzuje formy i struktury raportu z wykonania programu ochrony środowiska. Oznacza to, że jednostki odpowiedzialne za jego sporządzanie mają swobodę w wyborze metodologii. W Programie ochrony środowiska określa się sposób monitorowania realizacji programu poprzez określone wskaźniki oceny stanu środowiska.

W celu przejrzystego przedstawienia Raportu, opracowano go w formie tabel, w których wypisano z „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2024-2025) działania lub inwestycje. Następnie określono, czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam, gdzie było to możliwe, określono poniesione koszty i źródło finansowania. Dodatkowo opisano stan środowiska naturalnego na terenie powiatu nowosolskiego, na podstawie prowadzonego monitoringu przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Porównano wskaźniki monitorowania zmian zachodzących w poszczególnych komponentach środowiska oraz określono uzyskany efekt ekologiczny. W podsumowaniu wskazano działania, które należy kontynuować oraz zaproponowano nowe działania na kolejne lata.

5. CELE ŚRODOWISKOWE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NOWOSOLSKIEGO

W powiatowym Programie ochrony środowiska wyodrębniono, dla każdego obszaru interwencji, cele długookresowe i kierunki interwencji, które zostały wyznaczone w ścisłej korelacji z zadaniami w programie ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Poniższej przedstawiono cele wyznaczone dla poszczególnych obszarów interwencji.

OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel długookresowy: Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu nowosolskiego

Kierunki interwencji:

- Poprawa warunków funkcjonowania wybranych stref powiatu wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu w tych strefach,
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu,
- Działania sprzyjające ograniczeniu emisji na terenie powiatu,
- Prowadzenie kontroli emisji punktowej na terenie powiatu.

OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM

Cel długookresowy: Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu

Kierunki interwencji:

- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń hałasem.

OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel długookresowy: Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie powiatu

Kierunki interwencji:

- Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym.

OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI

Cel długookresowy: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

Kierunki interwencji:

- Zapobieganie zanieczyszczeniu słodkich wód powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie u źródła,
- Poprawa stanu utrzymania rowów melioracyjnych, rzek i cieków wodnych,
- Ochrona przeciwpowodziowa powiatu nowosolskiego.

OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel długookresowy: Podniesienie komfortu życia mieszkańców powiatu poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie poziomu skanalizowania i zwodociągowania powiatu.

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE

Cel długookresowy: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kapalin ze złóż

Kierunki interwencji:

- Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY

Cel długookresowy: Użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz właściwe wykorzystanie ich naturalnego potencjału produkcyjnego

Kierunki interwencji:

- Ochrona gleb przed degradacją i dewastacją.

OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel długookresowy: Racjonalne gospodarowanie odpadami

Kierunki interwencji:

- Bezpieczne dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu,
- Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, w tym odpadów komunalnych,
- Zwiększenie udziały odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów,
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel długookresowy: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody

Kierunki interwencji:

- Ochrona zieleni, zasobów leśnych oraz obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych,
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego.

OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Cel długookresowy: Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii

Kierunki interwencji:

- Poprawa stanu przygotowania powiatu do podejmowania działań w sytuacji zagrożenia poprzez polepszenie warunków użytkowych i funkcjonalnych budynków OSP,
- Kreowania właściwych zachowań mieszkańców powiatu w przypadku wystąpienia zagrożeń życia i środowiska z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych.

6. CHARAKTERYSTYKA POWIATU NOWOSOLSKIEGO

6.1. Położenie

Powiat nowosolski leży w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego na granicy z województwem wielkopolskim od wschodu i dolnośląskim od południa. Sąsiaduje z powiatem żagańskim, zielonogórskim i wschowskim z województwa lubuskiego, głogowskim z Dolnego Śląska oraz wolsztyńskim ze strony Wielkopolski. Powiat zajmuje powierzchnię 771 km^2 (co stanowi 5,5% powierzchni województwa lubuskiego).

W skład powiatu nowosolskiego wchodzi:

- miasto: Nowa Sól;
- gminy miejsko-wiejskie: Bytom Odrzański, Kożuchów, Nowe Miasteczko, Otyń;
- gminy wiejskie: Kolsko, Nowa Sól, Siedlisko.

6.2. Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2025 r. liczba ludności powiatu nowosolskiego wynosiła 81 382 osoby, co stanowiło 8,4% ludności województwa lubuskiego. Kobiety stanowiły 51,5% ludności powiatu. Liczba ludności powiatu wykazuje tendencję spadkową. W 2018 roku

(rok bazowy) powiat zamieszkiwało 86 634 osoby, jest to o 5 252 osoby więcej niż w 2025 roku. Szczegółowe dane zmiany liczby ludności zostały przedstawione w poniższej tabeli i na wykresie.

Tabela 1 Liczba ludności powiatu nowosolskiego w latach 2024-2025

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	os.		
2018 rok (rok bazowy)[1]	86634	42210	44424
2024 rok	81809	39732	42077
2025 rok	81382	39491	41891

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

7. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU NOWOSOLSKIEGO W LATACH 2024-2025

W latach 2024-2025 prowadzony był monitoring stanu środowiska na terenie powiatu nowosolskiego. Badania były prowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Poniżej opisano uzyskane wyniki.

7.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje oceny jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ocenę jakości powietrza w latach 2024-2025 w województwie lubuskim wykonano dla trzech stref: miasto Gorzów Wielkopolski, miasto Zielona Góra i strefa lubuska. Powiat nowosolski należy do strefy lubuskiej. Przy ocenie jakości powietrza uwzględnia się następujące zanieczyszczenia:

- pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi to: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, ołów w pyle zwieszonym PM10, arsen w pyle zwieszonym PM10, kadm w pyle zwieszonym PM10, nikiel w pyle zwieszonym PM10, benzo(a)piren w pyle zwieszonym PM10.
- pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony roślin to: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon.

Z otrzymanych wyników stężeń zanieczyszczeń określa się klasy strefy i wymagane działania:

1. Dla zanieczyszczeń, w których określa się poziom dopuszczalny:
    - Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu dopuszczalnego. Wymagane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakość powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem;
    - Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczeń powyżej poziomu dopuszczalnego. Wymagane działania - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.
2. Dla zanieczyszczeń, w których określa się poziom docelowy:
    - Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu docelowego. Oczekiwane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego.
    - Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczeń powyżej poziomu docelowego. Oczekiwane działania - dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu.
3. Dla stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego:

[1] Rok bazowy – jest to stan na koniec 2018 roku czyli dane wyjściowe jakie zostały przedstawione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”.

- Klasa D1 – poziom stężeń ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego. Oczekiwane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego.
- Klasa D2 – poziom stężeń ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.

Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie jego stężeń występujących w rejonach, gdzie stężenia te są najwyższe na obszarze strefy. Zaliczenie strefy do gorszej klasy (klasa C) nie oznacza zatem, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów. Przypisanie strefie klasy C nie oznacza także konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań w odniesieniu do wybranych obszarów w strefie (z reguły o ograniczonym zasięgu) i dla określonych zanieczyszczeń.

W 2025 roku do oceny jakości powietrza wykorzystano wyniki uzyskane z 6 stacji pomiarowych zlokalizowanych w strefie lubuskiej tj. w miejscowościach: Nowa Sól, Smolary Bytnickie, Sulechów, Sulęcin, Wschowa i Żary. Na terenie powiatu nowosolskiego od 2021 roku funkcjonuje stacja pomiarowa w Nowej Soli przy ulicy Tadeusza Kościuszki. W poniższej tabeli zestawiono pomiary normatywnych stężeń zanieczyszczeń powietrza uzyskane na stacji pomiarowej w Nowej Soli w roku 2024 i 2025. W roku 2018 (rok bazowy) pomiary nie były jeszcze prowadzone na tej stacji pomiarowej.

Tabela 2 Normatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza w latach 2024-2025 uzyskane na stacji pomiarowej w Nowej Soli przy ulicy Tadeusza Kościuszki

Stacja pomiarowa – Nowa Sól, ul. Tadeusza Kościuszki				
Zanieczyszczenie	**Okres uśredniania**	**Wartość dopuszczalna/docelowa**	**Wartość uzyskana**	
			2024 rok	**2025 rok**
Pył zawieszony PM10	Max 24 h	50 µg/m^3	44	44
	Rok	40 µg/m^3	26	21
Pył zawieszony PM2,5	Rok	20 µg/m^3 (faza II)	17	15
	Rok	25 µg/m^3 (faza I)	17	15
Ołów w pyle zawieszonym PM10	Rok	0,5 µg/m^3	0,014	0,012
Arsen w pyle zawieszonym PM10	Rok	6 ng/m^3	4,5	3,6
Kadm w pyle zawieszonym PM10	Rok	5 ng/m^3	0,3	0,3
Nikiel w pyle zawieszonym PM10	Rok	20 ng/m^3	1,9	1,4
Benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM10	Rok	1 ng/m^3	1	1

** poziom docelowy B(a)P w pyle zwieszonym PM10 nie jest przekroczony, gdy wartości średnioroczne są niższe niż 1,5* ng/m^3.
Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2024 i 2025” Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W 2025 roku w porównaniu do roku 2024 spadek stężenia pyłu zawieszonego PM10 (średnia roczna) oraz pyłu zawieszonego PM2,5. Odnotowano również spadki stężeń metali ciężkich tj.: ołów, arsen i nikiel. Wartości, które nie uległy zmianie to pył zawieszony PM10 (stężenia 24-godzinne), kadm w pyle zawieszonym PM10 oraz benzo(a)piren w pyle zwieszonym PM10. W latach 2024-2025 na stacji pomiarowej w Nowej Soli żadne z mierzonych zanieczyszczeń nie przekroczyły wartości dopuszczalnych/docelowych.

Z uzyskanych pomiarów prowadzonych na wszystkich stacjach pomiarowych w strefie lubuskiej, w latach 2024-2025, ogólna ocena jakości powietrza, według kryteriów określonych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, poprawiła się w porównaniu do roku bazowego (tj. 2018 roku).
W 2018 roku (rok bazowy) odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10. W dodatkowej kwalifikacji został przekroczony poziom dopuszczalny określonych dla tzw. II fazy pyłu zawieszonego PM2,5. W latach 2024-2025 jakości powietrza poprawiła się ponieważ nie odnotowano przekroczeń tych zanieczyszczeń.
W latach 2018-2025 w odniesieniu do ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego, którym jest brak występowania w roku kalendarzowym przekroczeń poziomu 120 µg/m^3 przez

maksymalne dobowe stężenia 8-godzinne kroczące. W związku z tym strefa lubuska uzyskała w ocenie klasę D2.
Dla pozostałych zanieczyszczeń, stężenia: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu (poziom docelowy), pyłu zawieszonego PM2,5 oraz zawartych w pyle zawieszonym PM10 metali ciężkich tj.: arsenu, kadmu, niklu oraz ołowiu, występowały w zakresie obowiązujących norm. Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 3 Ocena jakości powietrza w latach 2024-2025 - klasyfikacja strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej		
	2018 rok (rok bazowy)	**2024 rok**	**2025 rok**
Dwutlenek siarki	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	A
Tlenek węgla	A	A	A
Benzen	A	A	A
Ozon	A – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego
	D2 – wg poziomu celu długoterminowego	**D2 – wg poziomu celu długoterminowego**	**D2 – wg poziomu celu długoterminowego**
Pył zawieszony PM10	**C**	A	A
Pył zawieszony PM2,5	A – faza I	A – faza I	A – faza I
	C1 – faza II	A1 – faza II	A1 – faza II
Ołów w pyle PM10	A	A	A
Arsen w pyle PM10	A	A	A
Kadm w pyle PM10	A	A	A
Nikiel w pyle PM10	A	A	A
Benzo(a)piren w pyle PM10	**C**	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2018, 2024 i 2025” Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W latach 2024-2025 dokonano również oceny jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy lubuskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacji w m. Smolary Bytnickie. W efekcie oceny przeprowadzonej w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu (poziom docelowy) strefę lubuską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2. Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4 Ocena jakości powietrza w latach 2024-2025 - klasyfikacja strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej		
	2018 rok (rok bazowy)	**2024 rok**	**2025 rok**
Dwutlenek siarki	A	A	A
Tlenek azotu	A	A	A
Ozon (poziom docelowy)	A	A	A
Ozon (poziom celu długoterminowego)	**D2**	**D2**	D2

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2018, 2024 i 2025” Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Dodatkowo przeprowadzono analizę lokalizacji obszarów na terenie strefy lubuskiej, w której występowały przekroczenia poziomu docelowego oraz celów długoterminowych dla substancji w powietrzu. Analiza została wykonana na podstawie matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu oraz metody obiektywnego szacowania opartej o wyniki matematycznego modelowania. Na tej podstawie wyznaczono, że:

- w 2018 roku wszystkie gminy powiatu nowosolskiego znajdowały się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu,

- w 2018 roku wszystkie gminy znajdowały się w obszarze przekroczeń dla poziomu celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony – ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin),
- w 2024 roku wszystkie gminy znajdowały się w obszarze przekroczeń dla poziomu celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony – ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin),
- w 2025 roku wszystkie gminy znajdowały się w obszarze przekroczeń dla poziomu celu długoterminowego dla ozonu (cel ochrony – ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

7.2. Odnawialne źródła energii

Na terenie powiatu nowosolskiego funkcjonują instalacje, które wykorzystują do produkcji energii odnawialne źródła. Poniżej zestawiono instalacje funkcjonujące na terenie powiatu według danych z Urzędu Regulacji Energetyki.[2]

Na koniec 2018 roku na terenie powiatu funkcjonowało 5 instalacji OZE:

- 1 elektrownia wodna o mocy 0,022 MW,
- 2 elektrownie wiatrowe o łącznej mocy 6,08 MW,
- 1 elektrownia fotowoltaiczna o mocy 0,111 MW,
- 1 biogazownia o mocy 0,252 MW.

Na koniec 2024 roku na terenie powiatu funkcjonowały 48 instalacje OZE:

- 2 elektrownie wiatrowe o łącznej mocy 6,08 MW,
- 45 elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 49,615 MW,
- 1 biogazownia o mocy 0,252 MW.

Na koniec 2025 roku na terenie powiatu funkcjonowało 57 instalacji OZE:

- 2 elektrownie wiatrowe o łącznej mocy 6,08 MW,
- 53 elektrownie fotowoltaiczne o łącznej mocy 66,164 MW,
- 2 biogazownie o łącznej mocy 1,002 MW.

W analizowanym okresie sprawozdawczym zwiększała się liczba elektrowni fotowoltaicznych oraz biogazowni na terenie powiatu.

7.3. Hałas

7.3.1. Hałas drogowy

W 2024 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zostały wykonane pomiary hałasu drogowego na terenie powiatu nowosolskiego. Pomiary krótkookresowe pozwoliły na wyznaczenie wskaźników hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} na odcinku drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń. Pomiary wykonano w 3 punktach pomiarowych w odległości 10 m od ww. drogi wojewódzkiej w obrębie miejscowości:

- Punkt nr 1 (powiat wschowski), Radzyń, ul. Sławska/Sportowa, przeważający teren zabudowy jednorodzinnej,
- Punkt nr 2 (powiat nowosolski), Dąbrowno 1 A, teren zabudowy zagrodowej,
- Punkt nr 3 (powiat nowosolski), Chełmek 12 A, teren zabudowy jednorodzinnej.

Uzyskane wyniki pomiarów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5 Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego na obszarze odcinka drogi wojewódzkiej nr 318 Lubięcin – Radzyń w 2024 roku

Lokalizacja punktu	L_{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Radzyń, ul. Sławska / Sportowa	63,6	53,6	61,0	56,0	2,6	-

[2] W danych nie uwzględniono mikroinstalacji, w tym instalacji prosumenckich. Dane o potencjale takich instalacji mogą być dostępne u operatorów sieci, do których zostały one przyłączone.

Lokalizacja punktu	L_{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Dąbrowno, 1 A	57,1	50,0	65,0	56,0	-	-
Chełmek, 12 A	59,1	49,3	61,0	56,0	-	-

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2024” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Uzyskane wyniki pomiarów krótkookresowych dla pory dnia wyrażonych wskaźnikiem L_{AeqD} wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w m. Radzyń o 2,6 dB (powiat wschowski). W punkach pomiarowych zlokalizowanych na terenie powiatu nowosolskiego nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu.

W 2024 roku pomiary zostały także wykonane na odcinku drogi wojewódzkiej nr 315 w miejscowości Przyborów. Punkt pomiarowy zlokalizowany był przy ul. Nowosolska/Strażacka w odległości 10 m od badanej drogi, na terenach zabudowy jednorodzinnej.
Uzyskane wyniki pomiarów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 6 Wyniki pomiarów i ocena hałasu drogowego na obszarze odcinka drogi wojewódzkiej nr 315 w miejscowości Przyborów w 2024 roku

Lokalizacja punktu	L_{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Przyborów Ul. Nowosolska / Strażacka	62,6	53,8	61,0	56,0	1,6	-

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2024” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Uzyskane wyniki pomiarów krótkookresowych dla pory dnia wyrażonych wskaźnikiem L_{AeqD} wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w m. Przyborów o 1,6 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu dla pory nocy nie zostały przekroczone.

Na tym samym odcinku drogi wojewódzkiej nr 315 w miejscowości Przyborów zostały przeprowadzone pomiary długookresowe. Pomiary wykonywane są w ciągu kilku dni, powtarzane trzy razy w roku (w porach: wiosennej, letniej i jesiennej). Punkty pomiarowe znajdowały się w odległości 10 m od drogi w następującej lokalizacji:

- Ul. Nowosolska / Podwale – teren zabudowy jednorodzinnej,
- Ul. Nowosolska / Cmentarna – teren zabudowy jednorodzinnej.

Uzyskane wyniki pomiarów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 7 Wyniki długookresowych pomiarów hałasu w miejscowości Przyborów w 2024 roku

Lokalizacja punktu	Zmierzony poziom dźwięku [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
Przyborów Ul. Nowosolska / Podwale	62,8	53,1	64,0	59,0	-	-
Przyborów Ul. Nowosolska / Cmentarna	64,9	55,9	64,0	59,0	0,9	-

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2024” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Opierając się na wynikach pomiarów równoważnych poziomów hałasu drogowego mierzonych w określonych porach roku, wyznaczono wartości długookresowych średnich poziomów dźwięku: poziomu dzienno-wieczorno-nocnego (L_{DWN}) oraz nocnego (L_N). Uzyskane wyniki pomiarów długookresowych wykazują wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla wskaźnika L_{DWN} o 0,9 dB przy ulicy Nowosolska / Cmentarna.

7.3.2. Hałas szynowy

W 2024 roku zostały przeprowadzone pomiary hałasu kolejowego na linii kolejowej nr 273 w miejscowości Bytom Odrzański przy ulicy Kolejowej 11. Punkt był zlokalizowany w odległości 15 m od linii kolejowej na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego. Uzyskanie wyniki pomiarów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 8 Wyniki pomiarów hałasu kolejowego w miejscowości Bytom Odrzański w 2024 roku

Lokalizacja punktu	L_{AeqT} [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Bytom Odrzański Ul. Kolejowa 11	64,6	65,6	65,0	56,0	-	9,6

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2024” – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Pomiary krótkookresowe wskazały na wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pory nocy aż o 9,6 dB.

7.3.3. Lokalna mapa hałasu

W ramach realizacji zadania wynikającego z Wykonawczego Programu Państwowego Monitoringu Środowiska na rok 2025 w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze wykonana została Lokalna mapa hałasu dla drogi wojewódzkiej nr 315 w miejscowości Przyborów na podstawie badań monitoringowych hałasu drogowego wykonanych w 2024 roku.

Zgodnie ze sporządzoną lokalną mapą hałasu, powierzchnia terenów, na których występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych, ocenianym wskaźnikiem L_{DWN}, wynosi 0,0125 km^2. Obszar ten zamieszkuje 93 mieszkańców w 31 lokalach mieszkalnych. Nie stwierdzono przekroczeń powyżej 10 dB dla budynków mieszkalnych oraz nie zidentyfikowano zagrożonych ponadnormatywnym hałasem budynków szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej.
Powierzchnie terenów, na których występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych, ocenianym wskaźnikiem L_N nie występują. Na obszarze tym nie ma usadowionych budynków mieszkalnych. Nie stwierdzono zatem przekroczeń dla tego wskaźnika, jak również nie zidentyfikowano zagrożonych ponadnormatywnym hałasem budynków szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej.

W roku bazowym (2018 roku) pomiarów hałasu na terenie powiatu nowosolskiego nie prowadzono.

7.4. Pola elektromagnetyczne

Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych wykonywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Wynikiem pomiarów była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe1 zgodnie z załącznikiem 3 pkt. 2 ust. 5 do rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1. Natomiast poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz wynosi 28–61 V/m.

Badania pól elektromagnetycznych były przeprowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W poniższej tabeli przedstawiono uzyskane wyniki pomiarów w latach 2024-2025.

Tabela 9 Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych w latach 2024-2025

Rok pomiaru	Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WMe
2024 rok	Nowa Sól, ul. Wojska Polskiego	0,6	0,08

Rok pomiaru	Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WMe
	Bytom Odrzański, ul. Kożuchowska	0,9	0,07
	Nowe Miasteczko, ul. Szosa Bytomska	0,9	0,07
	Kolsko, ul. Rynek 4	0,5	0,05
2025 rok	Nowa Sól, ul. Brzozowa	2,7	0,17
	Otyń, ul. Mickiewicza	0,6	0,05
	Kożuchów, ul. Rynek	0,8	0,1

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, w latach 2024-2025, na terenie powiatu nowosolskiego nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

W roku bazowym (tj. 2018 roku) pomiary zostały przeprowadzone w:

- Kożuchów, ul. Rynek - uzyskany wynik pomiaru wynosił 0,9 V/m.
- Stypułów – uzyskany wynik pomiaru wynosił <0,4 V/m

Nie stwierdzono występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

7.5. Wody powierzchniowe

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego.

W zależności od kategorii i typu w danej jednolitej części wód badana jest różna liczba wskaźników jakości wód charakteryzujących elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne (dla klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego) oraz chemiczne (dla klasyfikacji stanu chemicznego).

Różne elementy badane są z różną częstotliwością. Substancje priorytetowe badane są 12 razy w roku, podczas gdy większość elementów biologicznych raz w roku.
Dla klasyfikacji stanu ekologicznego podstawowe znaczenie ma klasyfikacja elementów biologicznych, podczas gdy klasyfikacja elementów fizykochemicznych i hydromorfologicznych mają rolę wspierającą.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga - dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio - stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. O określeniu dla jednolitej części wód jej stanu decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego, tzw. zasada "najgorszy decyduje". Zasada „najgorszy decyduje” została wprowadzona do Ramowej Dyrektywy Wodnej i jest uważana za jeden z filarów systemu oceny wód. Oznacza ona, że gdy do oceny danego obiektu użyto kilku elementów, ostateczna ocena nie jest średnią z ocen tych elementów, ale jest równa ocenie najgorzej ocenionego z nich. Zasada ta jest wyrazem ostrożności. Decydująca rola najsłabszego ogniwa przypomina o zagrożeniu, jakie jego stan niesie całemu systemowi.

Rzeki i jeziora

Powiat nowosolski leży w zlewni 26 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych oraz w zlewni 3 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych. W poniższej tabeli przedstawiono ocenę stanu jednolitych części wód wyznaczonych na terenie powiatu, wykonaną w 2025 roku na podstawie danych z lat 2019-2024.

Tabela 10 Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych wyznaczonych na terenie powiatu wykonana w 2025 roku na podstawie danych z lat 2019-2024

Nazwa i kod ocenianej jcwp	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Jednolite części wód powierzchniowe rzeczne								
Odra od Baryczy do Bobru RW6000121599	Odra - m. Krosno Odrzańskie	4	>2	>2	>2	Słaby potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Czarna Strużka RW600010155289	Czarna Strużka - ujście do Śląskiej Ochli (m. Modrzyca)	3	4	>2	Brak klasyfikacji	Umiarkowany stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Śmiga RW60001515589	Śmiga (Zaborski Potok) - ujście do Odry (m. Tarnawa)	3	1	>2	Brak klasyfikacji	Umiarkowany stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Śląska Ochla od źródła do Jeleniówki RW600010155271	Śląska Ochla - m. Ługi	5	4	>2	Brak klasyfikacji	Zły stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Śląska Ochla od Kanału Jeleniówka do Odry RW600011155299	Śląska Ochla - ujście do Odry (m. Bobrowniki)	3	>3	>2	2	Umiarkowany potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Czarna Struga do Mirotki RW60001015385	Czarna Struga - m. Lelechów	4	5	2	2	Słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Obrzański Kanał Południowy RW600016156549	Obrzański Kanał Południowy - Rudno	3	>3	>2	2	Umiarkowany potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Kanał Krzycki RW600015153389	Kanał Krzycki - m. Siedlisko	3	2	>2	Brak klasyfikacji	Umiarkowany stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Szprotawica RW600010164499	Szprotawica - ujście do Szprotawy (okolice m. Rudziny)	4	>2	>2	2	Słaby potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Dalkówka RW60001015332	Dalkówka - ujście do Odry (m. Żukowice)	5	3	>2	2	Zły stan ekologiczny	Dobry	Zły

Nazwa i kod ocenianej jcwp	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Krzycki Rów od dpł. ze Wschowy do Odry RW60001115499	Krzycki Rów - ujście do Odry (most na drodze Nowa Sól - Stany)	2	>3	>2	2	Umiarkowany potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Dobrzejówka RW60001015334	Dobrzejówka - ujście do Odry (m. Dobrzejowice)	5	4	Brak możliwości klasyfikacji	Brak klasyfikacji	Zły stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Obrzyca do Ciekącej z jez. Sławskim, Tarnowskim Dużym RW60001015633	Obrzyca - powyżej ujścia Ciekącej (m. Konotop)	4	2	2	1	Słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Solanka RW60001015369	Solanka - ujście do Odry (m. Nowa Sól)	4	5	>2	Brak klasyfikacji	Słaby stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Barcina RW60001015336	Barcina - m. Bytom Odrzański	5	1	>2	Brak klasyfikacji	Zły stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Czarna Struga od Mirotki do Odry RW600011153899	Czarna Struga - ujście do Odry (m. Nowa Sól)	4	>3	>2	4	Słaby potencjał ekologiczny	Dobry	Zły
Kożuszna RW600010153889	Kożuszna - ujście do Czarnej Strugi (m. Lubieszów)	4	5	>2	4	Słaby stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Obrzyca od Ciekącej do ujścia z jez. Rudno RW60001115699	Obrzyca - ujście do Odry (ujęcie wody powierzchniowej "Sadowa")	5	4	>2	2	Zły stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Kanał Obrzycki RW60001015699	Kanał Obrzycki - ujście do Obrzycy (m. Ostrzyce)	4	4	>2	4	Słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Kanał Bojadelski RW600010156749	Kanał Bojadelski - ujście do	3	3	>2	Brak klasyfikacji	Umiarkowany stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły

Nazwa i kod ocenianej jcwp	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
	Obrzycy (m. Uście)							
Brzeźnica od źródła do Szumu RW600009169275	Brzeźnica - m. Brzeźnica	4	2	>2	Brak klasyfikacji	Słaby stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Sucha RW600010164699	Sucha - ujście do Szprotawy (m. Sucha Dolna)	4	1	>2	2	Słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Biała Woda RW600010153499	Biała Woda - ujście do Odry (m. Rejów)	4	1	>2	Brak klasyfikacji	Słaby stan ekologiczny	Brak klasyfikacji	Zły
Kanał Bogomicki RW60001015478 *	-	-	-	-	-	-	-	Zły
Olszyna RW60001015476 *	-	-	-	-	-	-	-	Zły
Kanał Moczar RW60001015489 *	-	-	-	-	-	-	-	Zły
Jednolite części wód powierzchniowe jeziorne								
Orchowe LW10015	jez. Orchowe (Rudno, Rudzieńskie) - stan. 03	4	>1	?2	Brak klasyfikacji	Słaby potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Sławskie LW10002	jez. Sławskie (Sława) - stan. 04	3	>1	>2	2	Umiarkowany stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły
Tarnowskie Wielkie LW10007	jez. Tarnowskie Wielkie (Tarnowskie Duże) - stan. 01	2	>1	<=2	2	Dobry stan ekologiczny	Poniżej dobrego	Zły

** Oceny stanu jednolitych części wód rzek wykonano metodą przeniesienia.*
Źródło: Raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej w roku 2025 na podstawie danych z lat 2019-2024 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Stan wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych wyznaczonych na terenie powiatu określono jako zły.

7.6. Wody podziemne

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ustanowiono jednolite części wód podziemnych. Dla tych jednostek zostały sporządzone plany działań, służące osiąganiu ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych na obszarze powiatu nowosolskiego znajdują się w granicy czterech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd):

- PLGW600068,
- PLGW600069,
- PLGW600077,
- PLGW600078.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2024-2025 badania jakości wód podziemnych na terenie powiatu nowosolskiego były prowadzone w dwóch punktach pomiarowych. Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11 Monitoring wód podziemnych

Rok badania	Numer punktu pomiarowego wg ID Monitoring	Miejscowość	Użytkowanie terenu	Klasa jakości
2024 rok	8939	Lasocin	Grunty orne	III klasa
	9329	Nowe Żabno	Zabudowa wiejska	III klasa
2025 rok	8939	Lasocin	Grunty orne	IV klasa
	9329	Nowe Żabno	Zabudowa wiejska	III klasa

Źródło: o*pracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.*

Wody podziemne były badane w gminie Kożuchów oraz w gminie Nowa Sól. W 2024 roku wody uzyskały III klasę czyli ich jakość była zadowalająca. Natomiast w 2025 roku w m. Lasocin nastąpiło pogorszenie jakości wód – wody uzyskały IV klasę czyli były niezadowalającej jakości.
W roku bazowym (tj. 2018 roku) wody podziemne na terenie powiatu nowosolskiego nie były badane.

7.7. Gospodarka wodno-ściekowa

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę

Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego długość sieci wodociągowej w 2025 roku na terenie powiatu wynosiła 640,3 km i była o 103,7 km dłuższa niż w 2018 roku (tj. rok bazowy). Liczba przyłączy wzrosła o 1 964 sztuki. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące sieci wodociągowej.

Tabela 12 Sieć wodociągowa na terenie powiatu

długość sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej [km]			przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]			ludność korzystająca z sieci [os.]			korzystający z instalacji w ogółu ludności [%]		
2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok
536,6	626,0	640,3	11647	13348	13611	82559	78296	b.d.*	95,3	95,7	b.d.*

** dane za rok 2025 zostaną udostępnione przez GUS w III kwartale 2026 roku.*
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Ogólne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2025 roku wynosiło 3 693,4 tys. m^3. Na cele przemysłowe zużycie wody wynosiło 273 tys. m^3, napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych – 0 tys. m^3, na eksploatację sieci wodociągowej – 3 420,4 tys. m^3. Porównując rok 2025 do roku 2018 nastąpił wzrost ogólnego zużycia wody o 94,6 tys. m^3. Wzrost zużycia wody dotyczył eksploatacji sieci wodociągowej, natomiast odnotowano spadek zużycia wody na cele przemysłowe. Szczegóły zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 13 Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

Zużycie wody [tys. m^3]											
Ogółem			Przemysł			Napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych			Eksploatacja sieci wodociągowej		
2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok
3598,8	3840,3	3693,4	329	362	273	0	0	0	3206,8	3478,3	3420,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli co roku dokonuje obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej mieszkańcom Powiatu Nowosolskiego.
W 2025 roku w ewidencji znajdowały się łącznie 22 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a także 6 czynnych indywidualnych ujęć wody. W 2025 roku w ramach nadzoru pobrano łącznie 133 próbek wody, natomiast producenci wody w ramach kontroli wewnętrznej pobrali 200 próbek. Zakwestionowano jakość w 9 próbkach wody. Stwierdzono okresowy brak przydatności wody do spożycia dla 1 wodociągu zbiorowego zaopatrzenia oraz dla indywidualnego ujęcia wody, ze względu na przekroczenie parametru mikrobiologicznego bakterii grupy coli na poziomie przekraczającym 10 jtk/100 ml wody. W odniesieniu do ww. sytuacji wszczęto postepowania administracyjne i wydano decyzje o braku przydatności wody dla danego ujęcia wody. Po wykonaniu dezynfekcji i płukaniu sieci nastąpiła poprawa jakości wody. Pojedyncze próbki wykazywały podwyższoną wartość głównie mętności, żelaza oraz manganu, ale natychmiastowe działania zarządców polegające na płukaniu sieci wykazywały poprawę jakości wody i zgodność z wymaganiami rozporządzenia i brak konieczności prowadzenia postępowań administracyjnych w tym zakresie.
Natomiast w 2024 roku w ramach nadzoru pobrano łącznie 125 próbek wody oraz 188 próbek w ramach kontroli wewnętrznej. Łącznie zakwestionowano 11 próbek. Przekroczenia dotyczyły parametrów mikrobiologicznych i chemicznych. Stwierdzono okresowy brak przydatności wody do spożycia dla 3 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia z uwagi na przekroczenie parametru mikrobiologicznego bakterii grupy coli na poziomie powyżej 10 jtk/100 ml wody. Brak przydatności wody do spożycia stwierdzono na jednym wodociągu, w którym odnotowano przekroczenie parametru chemicznego – ołowiu. Związane to było z wadliwością kranika do poboru wody – kranik wykonany był z mosiądzu, który zawiera stopy metali ciężkich. Zarządzający wodociągami natychmiast podejmowali działania naprawcze, które przywracały dobrą jakość wody. [3]

Zbiorowe odprowadzanie ścieków
Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego długość sieci kanalizacyjnej w 2025 roku na terenie powiatu wynosiła 391,1 km i była o 89,2 km dłuższa niż w 2018 roku (tj. rok bazowy). Liczba przyłączy wzrosła o 1 455 sztuk. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące sieci kanalizacyjnej.

Tabela 14 Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu

długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]			przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]			ludność korzystająca z sieci [os.]			korzystający z instalacji w ogółu ludności [%]		
2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok	2018 rok (rok bazowy)	2024 rok	2025 rok
301,9	352,6	391,1	7153	8445	8608	64290	61954	b.d.*	74,2	75,7	b.d.*

** dane za rok 2025 zostaną udostępnione przez GUS w III kwartale 2026 roku.*
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

[3] „Raport stanu bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie nowosolskim w roku 2024 i 2025” – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli.

W miejscach z rozproszoną zabudową oraz tam, gdzie nie ma możliwości technicznych lub ze względów ekonomicznych budowane są indywidualne systemy oczyszczania ścieków. Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2024 roku liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu wynosiła 3 669 sztuk, a na koniec 2025 roku ich liczba wynosiła 3 823 sztuki. W porównaniu do roku 2018 nastąpił spadek o 938 sztuk. Natomiast przydomowych oczyszczalni ścieków na koniec 2024 roku było 886 sztuk, a na koniec 2025 roku – 941 sztuk. W porównaniu do roku 2018 nastąpił wzrost o 210 sztuk.

7.8. Zasoby geologiczne

Na terenie powiatu nowosolskiego udokumentowane są złoża gazu ziemnego, helu, węgla brunatnego, rud miedzi i srebra, rud niklu, piasków i żwirów, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz torfu.

W roku bazowym (2018 roku) udokumentowane były następujące złoża, które były zestawione w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce”:

- 3 złoża gazu ziemnego – wydobycie prowadzono na jednym złożu i wynosiło 48,13 mln m^3,
- 1 złoże helu - wydobycie wynosiło 0,12 mln m^3,
- 1 złoże węgla brunatnego – złoże rozpoznane szczegółowo,
- 13 złóż piasków i żwirów - wydobycie prowadzono na 3 złożach i wynosiło 157 tys. ton,
- 4 złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej - wydobycie nie było prowadzone,
- 3 złoża torfów do celów rolniczych – wydobycie prowadzono na jednym złożu i wynosiło 30,31 tys. m^3.

W 2024 roku w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce” publikowanym przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy wyszczególniono:

- 2 złoża gazu ziemnego – wydobycie prowadzono na jednym złożu i wynosiło 38,13 mln m^3,
- 1 złoże helu – wydobycie wynosiło 0,10 mln m^3,
- 1 złoże węgla brunatnego – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo,
- 1 złoże rud miedzi i srebra – złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie,
- 1 złoże rud niklu – złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie,
- 12 złóż piasków i żwirów – wydobycie prowadzono na 2 złożach i wynosiło 158 tys. ton,
- 3 złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej – wydobycie nie było prowadzone,
- 3 złoża torfów do celów rolniczych – wydobycie prowadzono na jednym złożu i wynosiło 27,79 tys. m^3.

Natomiast w 2025 roku w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce” publikowanym przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy wyszczególniono:

- 2 złoża gazu ziemnego – wydobycie prowadzono na jednym złożu i wynosiło 35,68 mln m^3,
- 1 złoże helu – wydobycie wynosiło 0,09 mln m^3,
- 1 złoże węgla brunatnego – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo,
- 1 złoże rud miedzi i srebra – złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie,
- 1 złoże rud niklu – złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo,
- 12 złóż piasków i żwirów – wydobycie prowadzono na 3 złożach i wynosiło 134 tys. ton,
- 3 złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej – wydobycie nie było prowadzone,
- 3 złoża torfów do celów rolniczych – wydobycie prowadzono na jednym złożu i wynosiło 43,02 tys. m^3.

W okresie sprawozdawczym w porównaniu do roku bazowego (2018 roku) zmniejszyła się liczba udokumentowanych złóż gazu ziemnego, piasków i żwirów oraz surowców ilastych ceramiki budowlanej. Natomiast udokumentowano złoża rud miedzi i srebra oraz rud niklu, które rozpoznane są w stopniu wstępnym i szczegółowym.

7.9. Gleby

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wlkp. w latach 2024-2025, na zlecenie głównie indywidualnych rolników z terenu powiatu, przeprowadziła badania gleb.

Przebadana powierzchnia użytków rolnych wynosiła 1 981,86 ha, skąd pobrano łącznie 864 próbki. Przebadane gleby w większości przypadków miały odczyn od kwaśnego do obojętnego.

Natomiast w poniższej tabeli zestawiono zasobność gleb w makroelementy.

Tabela 15 Zasobność gleb w makroelementy na terenie powiatu na podstawie wykonanych badań w latach 2024-2025

Zawartość fosforu	% przebadanych próbek	Zawartość potasu	% przebadanych próbek	Zawartość magnezu	% przebadanych próbek
Bardzo niska	12	Bardzo niska	17	Bardzo niska	6
Niska	29	Niska	27	Niska	14
Średnia	27	Średnia	20	Średnia	23
Wysoka	13	Wysoka	18	Wysoka	21
Bardzo wysoka	19	Bardzo wysoka	18	Bardzo wysoka	36

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wlkp.

W przebadanych próbkach większość gleb charakteryzowała się niską i średnią zawartością fosforu i potasu. Natomiast zawartość magnezu w większości próbek była od wartości średnich do bardzo wysokich.

Prowadzono również badania na zasobność gleby w mikroelementy. Przebadane próbki gleb charakteryzowały się średnią zawartością boru, magnezu i żelaza, wysoką zawartością miedzi i cynku.

W związku z niską i średnią zawartością fosforu wskazane jest stosowanie nawożenia fosforowego, dostosowanego do potrzeb upraw oraz rodzaju gleby. Działanie to pozwoli poprawić rozwój systemu korzeniowego roślin, zwiększyć plonowanie oraz poprawić gospodarkę energetyczną roślin. Ze względu na niską i średnią zawartość potasu zaleca się utrzymanie zrównoważonego nawożenia potasowego, zapewniającego stabilny poziom tego pierwiastka w glebie. Potas wpływa m.in. na gospodarkę wodną roślin, odporność na stres oraz jakość plonów. Wysoka i bardzo wysoka zawartość magnezu wskazuje, że obecnie nie ma konieczności intensywnego nawożenia magnezowego.
W odniesieniu do mikroelementów wskazane jest utrzymanie racjonalnego nawożenia borem i żelazem, których zawartość oceniono jako średnią, natomiast ze względu na wysoką zawartość miedzi i cynku należy ograniczyć stosowanie nawozów zawierających te pierwiastki, aby nie dopuścić do ich nadmiernej kumulacji w glebie. Zaleca się ponadto regularne monitorowanie zasobności gleby oraz jej odczynu i dostosowywanie dawek nawozów do aktualnych potrzeb poszczególnych stanowisk.

7.10. Gospodarka odpadami komunalnymi

Gminy z terenu powiatu nowosolskiego należą do Związku Międzygminnego EKO PRZYSZŁOŚĆ z siedzibą przy ulicy Arciszewskiego 10 w Nowej Soli. Związek zajmuje się m.in. organizacją odbioru i zagospodarowaniem odpadów komunalnych na terenie związku w ramach rozstrzygniętego przetargu, jak również tworzeniem punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tzw. PSZOK, sprawozdawczością w zakresie powierzonych zadań oraz kampanią edukacyjno-informacyjną.
Odpady komunalne z terenów nieruchomości zamieszkałych odbierane są przez firmy wyłonione w przetargach, według ustalonego harmonogramu dostarczanego mieszkańcom. Natomiast odpady z nieruchomości niezamieszkałych odbierane są na podstawie podpisanych umów pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

Masa odpadów komunalnych odebranych (z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych) w 2025 roku z terenu gmin powiatu nowosolskiego wynosiła 33 325,864 Mg i była niższa niż w 2024 roku o 88,751 Mg.
Szczegółowy wykaz został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 16 Masa odebranych odpadów komunalnych w latach 2024-2025

Jednostka ewidencyjna	Masa odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych [Mg]	
	2024 rok	2025 rok
Gmina Nowa Sól – Miasto	14358,5600	14227,3840
Gmina Nowa Sól	3613,5700	3636,5800
Gmina Siedlisko	1379,6200	1374,5000
Gmina Bytom Odrzański	1831,8910	1847,3970
Gmina Kolsko	1592,5360	1597,2200

Jednostka ewidencyjna	Masa odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych [Mg]	
	2024 rok	2025 rok
Gmina Nowe Miasteczko	1638,4850	1634,8690
Gmina Kożuchów	5589,3930	5571,0340
Gmina Otyń	3410,5600	3436,8800
Razem	**33414,615**	**33325,864**

Źródło: Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ.

Wśród odebranych odpadów przeważały zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne. W 2025 roku masa ich wynosiła 17 261,77 Mg i była niższa niż w 2024 roku o 640,25 Mg.
W 2024 roku zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne stanowiły 53,6% wszystkich odebranych odpadów komunalnych. Natomiast w 2025 roku odsetek ten spadł do poziomu 51,8% Szczegółowy wykaz został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 17 Masa odebranych zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych w latach 2024-2025

Jednostka ewidencyjna	Masa odebranych zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych [Mg]	
	2024 rok	2025 rok
Gmina Nowa Sól – Miasto	8372,1600	8024,7300
Gmina Nowa Sól	1457,7600	1469,8200
Gmina Siedlisko	647,4200	623,5200
Gmina Bytom Odrzański	1003,7240	1016,6940
Gmina Kolsko	667,6600	633,9800
Gmina Nowe Miasteczko	988,6840	941,1260
Gmina Kożuchów	3404,4720	3242,9000
Gmina Otyń	1360,1400	1309,0000
Razem	**17902,02**	**17261,77**

Źródło: Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ.

Oprócz odbierania odpadów „u źródła” za pomocą pojemników lub worków, mieszkańcy mają możliwość bezpłatnego przekazania wybranych frakcji odpadów do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Na terenie powiatu punkty te są w następujących lokalizacjach:

- PSZOK Gmina Nowa Sól – Miasto, Nowa Sól, ul. Polna, działka nr 237,238,239, 67-100 Nowa Sól;
- PSZOK Gmina Nowa Sól – Okopiec, działka nr 398/7, 67-108 Lubięcin;
- PSZOK Gmina Bytom Odrzański – Tarnów Bycki, działka nr 452/39 i 452/44, przy Oczyszczalni ścieków w Bytomiu Odrzańskim, 67-115 Bytom Odrzański;
- PSZOK Gmina Kolsko – Kolsko, działka nr 1/23, przy Oczyszczalni ścieków, 67-415 Kolsko;
- PSZOK Gmina Nowe Miasteczko – Nowe Miasteczko, działka dz. nr 48/33 przy Oczyszczalni ścieków, 67- 124 Nowe Miasteczko;
- PSZOK Gmina Kożuchów – Podbrzezie Dolne dz. nr 1190/18, przy Oczyszczalni ścieków, 67-120 Kożuchów.

W Gminach Otyń i Siedlisko nie ma punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Łącznie w 2025 roku w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zebrano 3 546,687 Mg odpadów. Było to o 150,966 Mg odpadów mniej niż w 2024 roku.
W poniższej tabeli zestawiono masę zebranych odpadów w PSZOK w latach 2024-2025.

Tabela 18 Masa zebranych odpadów w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w latach 2024-2025

Jednostka ewidencyjna	Masa zebranych odpadów w PSZOK [Mg]	
	2024 rok	2025 rok
Gmina Nowa Sól – Miasto	1671,5670	1531,8270
Gmina Nowa Sól	277,9640	240,7560
Gmina Siedlisko	0,0000	0,0000
Gmina Bytom Odrzański	447,5000	509,8840
Gmina Kolsko	91,3440	93,3340
Gmina Nowe Miasteczko	275,1700	320,6780

Jednostka ewidencyjna	Masa zebranych odpadów w PSZOK [Mg]	
	2024 rok	2025 rok
Gmina Kożuchów	934,1080	850,2080
Gmina Otyń	0,0000	0,0000
Razem	**3697,653**	**3546,687**

Źródło: Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy mają obowiązek osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo za rok 2024 oraz co najmniej 55% wagowo za rok 2025.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy zobowiązane są do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. W latach 2024-2025 nie ma wymaganego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. 2017 poz. 2412) przedstawia wymagany poziom do 16 lipca 2020 r, który wynosił do 35%.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy zobowiązane są do osiągnięcia wymaganego poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych. W latach 2024-2025 poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych nie mógł przekroczyć poziomu składowania w wysokości 30% wagowo.

Osiągnięte przez poszczególne gminy poziomy recyklingu, ograniczania masy i składowania odpadów komunalnych zostały przedstawione w poniższej tabeli

Tabela 19 Poziomy recyklingu, ograniczania masy i składowania odpadów osiągnięte przez poszczególne gminy w latach 2024-2025

Jednostka terytorialna	Poziom ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych odebranych i zebranych		Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania		Poziom składowania odpadów komunalnych	
	%		%		%	
	2024 rok	2025 rok	2024 rok	2025 rok	2024 rok	2025 rok
Gmina Nowa Sól – Miasto	29,59	37,65	18,95	29,44	32,02	44,10
Gmina Nowa Sól	44,10	50,61	57,60	82,20	23,30	32,08
Gmina Siedlisko	38,25	46,38	47,44	74,31	27,02	36,81
Gmina Bytom Odrzański	33,60	37,18	8,49	14,03	15,17	18,22
Gmina Kolsko	42,22	50,49	52,41	80,76	24,08	31,76
Gmina Nowe Miasteczko	25,14	29,28	11,06	17,36	17,65	20,36
Gmina Kożuchów	26,90	31,48	11,92	18,81	16,84	20,16
Gmina Otyń	45,60	53,94	48,30	75,79	23,77	31,80

Kolor czerwony – nie osiągnięcie wymaganego poziomu.
Źródło: Związek Międzygminny EKO-PRZYSZŁOŚĆ.

Odpady azbestowe

Zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienionego uchwałą z dnia 15 marca 2010 r.) przewiduje się usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

Według danych zawartych w bazie azbestowej[4] na terenie powiatu do unieszkodliwienia pozostało 3 936,757 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego do osób fizycznych należy 2 829,232 Mg, tj. 72% wszystkich wyrobów azbestowych. Najwięcej wyrobów azbestowych do usunięcia pozostało na terenie gminy Kożuchów, a najmniej na terenie miasta Nowa Sól. Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

[4] www.bazaazbestowa.gov.pl – wg. stanu na dzień 10.09.2026 r.

Tabela 20 Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia na terenie powiatu

Jednostka ewidencyjna	Pozostałe do unieszkodliwienia [kg]		
	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
Gmina Nowa Sól – Miasto	99195	12351	111546
Gmina Nowa Sól	468596	16080	484676
Gmina Siedlisko	204441	109553	313994
Gmina Bytom Odrzański	141795	16871	158666
Gmina Kolsko	361090	70140	431230
Gmina Nowe Miasteczko	220238	570	220808
Gmina Kożuchów	1038672	374004	1412676
Gmina Otyń	295205	507956	803161
Razem	**2829232**	**1107525**	**3936757**

Źródło: bazaazbestowa.gov.pl (wg stanu na 10.09.2026 r.).

W latach 2024-2025 usunięto łącznie z terenu powiatu 238,63 Mg wyrobów zawierających azbest. Łącznie wydano ponad 300 tys. zł. Szczegółowe dane w poniższej tabeli.

Tabela 21 Ilość usuniętych wyrobów azbestowych z terenu powiatu w latach 2024-2025

Jednostka terytorialna	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych [Mg]	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Gmina Nowa Sól – Miasto	0,00	0,00	-
Gmina Nowa Sól	75,04	83 131,92	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
Gmina Siedlisko	17,10	18 731,52	Budżet Gminy
Gmina Bytom Odrzański	0,00	0,00	-
Gmina Kolsko	41,64	47 592,36	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
Gmina Nowe Miasteczko	13,44	23 356,94	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
Gmina Kożuchów	38,17	41 075,23	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
Gmina Otyń	53,24	86 131,21	WFOŚiWG w Zielonej Górze
Razem	**238,63**	**300 019,18**	

Źródło: na podstawie danych z gmin.

7.11. Zasoby przyrodnicze

Na terenie powiatu nowosolskiego znajduje się 18 544,63 ha obszarów objętych ochroną prawną, co stanowi 24% powierzchni powiatu. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie poszczególnych gmin wynosi [5]:

- Gmina Miasto Nowa Sól – 89,85 ha
- Gmina Bytom Odrzański – 2 945,40 ha
- Gmina Kolsko – 4 314,32 ha
- Gmina Kożuchów – 437,85 ha
- Gmina Nowa Sól – 5 662,85 ha
- Gmina Nowe Miasteczko – 667,32 ha
- Gmina Otyń – 3 562,88 ha
- Gmina Siedlisko – 864,16 ha.

Na terenie powiatu ustanowiono następujące formy ochrony przyrody [6]:

[5] Dane z Banku Danych Lokalnych GUS (wg stanu na 31.12.2025 r.)
[6] Dane z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (wg stanu na 10.09.2026 r.)

1) sześć rezerwatów przyrody: Bukowa Góra, Bażantarnia, Annabrzeskie Wąwozy, Jezioro Święte, Mesze, Lipiennikowe Bagno.
2) sześć obszarów chronionego krajobrazu: Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska; Wzgórza Dalkowskie; Dolina Śląskiej Ochli; Nowosolska Dolina Odry; Pojezierze Sławsko-Przemęckie; Rynny Obrzycko-Obrzańskie.
3) 14 użytków ekologicznych.
4) 91 pomników przyrody w tym:
    - Gmina Bytom Odrzański – 10 szt.
    - Gmina Kolsko – 8 szt.
    - Gmina Kożuchów – 21 szt.
    - Gmina Miasto Nowa Sól – 16 szt.
    - Gmina Nowa Sól – 15 szt.
    - Gmina Nowe Miasteczko – 6 szt.
    - Gmina Otyń – 5 szt.
    - Gmina Siedlisko – 10 szt.

Dodatkowo na terenie powiatu zostały wyznaczone obszary Natura 2000:

- PLH080014 Nowosolska Dolina Odry,
- PLH080047 Żurawie Bagno Sławskie
- PLH080040 Otyń
- PLH080033 Broniszów
- PLB080004 Dolina Środkowej Odry,
- PLB300011 Pojezierze Sławskie.

W porównaniu do roku bazowego (2018 rok) powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie powiatu zwiększyła się w wyniku ustanowienia nowego rezerwatu przyrody „Lipiennikowe Bagno” oraz powiększenia obszaru chronionego krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”.

Lasy

Według Głównego Urzędu Statystycznego lasy w powiecie nowosolskim w 2025 roku zajmowały powierzchnię 30 801,57 ha. Wskaźnik lesistości wynosił 39,8%. Najbardziej zalesioną gminą była gmina Nowa Sól, a najmniej gmina miasto Nowa Sól. Szczegółowy wykaz został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 22 Zestawienie powierzchni lasów w 2025 roku

Jednostka ewidencyjna	Powierzchnia lasów ogółem	Lesistość
	ha	%
Gmina Nowa Sól – Miasto	267,79	12,3
Gmina Nowa Sól	10035,61	57,0
Gmina Siedlisko	3563,28	38,7
Gmina Bytom Odrzański	1773,80	33,9
Gmina Kolsko	3694,39	45,8
Gmina Nowe Miasteczko	1535,51	19,9
Gmina Kożuchów	5513,77	30,8
Gmina Otyń	4417,42	46,7
Razem	**30801,57**	**39,8**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W porównaniu do roku 2018 powierzchnia lasów na terenie powiatu zwiększyła się o 558,26 ha. Lesistość powiatu wzrosła o 0,6 punktu procentowego.

8. OCENA REALIZACJI ZADAŃ ZAPLANOWANYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA NA LATA 2024-2025

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą część raportu. W formie tabel przedstawiono szczegółowy opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w latach 2024-2025 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”. Zadania zostały podzielone na:

- zadania własne samorządu powiatowego to przedsięwzięcia, które były finansowane w całości lub częściowo ze środków własnych będących w dyspozycji samorządu, wynikające z zadań własnych samorządu powiatowego oraz podejmowanych działań z własnej inicjatywy.

- zadania monitorowane to pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które były finansowane ze środków własnych przedsiębiorstw, instytucji oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla gminnego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie regionu, a których realizację powiat monitorował w zakresie wynikającym z jego kompetencji i dostępnych danych, bezpośrednio lub pośrednio pozyskiwanych od podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań.

8.1. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”

W latach 2024–2025 na terenie powiatu nowosolskiego realizowano szereg przedsięwzięć wpisujących się w cele i kierunki działań określone w Programie ochrony środowiska, ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej, rozwój odnawialnych źródeł energii, modernizację infrastruktury transportowej i oświetleniowej oraz rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej. Przeprowadzono rozbudowy, przebudowy, remonty i naprawy dróg powiatowych, m.in. na odcinkach Tatarki–Uście, Niedoradz–Otyń, Podbrzezie Dolne–Słocina, Czciradz–Solniki, Nowa Sól–Stany oraz w miejscowościach Bytom Odrzański, Ługi i Rejów, a także wykonano dokumentację dla planowanej przebudowy drogi nr 1024F. Działania na rzecz ograniczenia emisji i poprawy efektywności energetycznej obejmowały m.in. przygotowanie dokumentacji dotyczącej modernizacji źródeł ciepła w obiektach powiatowych, modernizację kotłowni w Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Soli oraz termomodernizację ZSP nr 5 w Kożuchowie. W zakresie rozwoju transportu rowerowego zrealizowano doposażenie infrastruktury sieci „Kolej na rower” w trzy wiaty rowerowe, dwie solarne stacje ładowania rowerów elektrycznych, dwie stacje naprawy rowerów oraz stojaki rowerowe, a także opracowano dokumentację techniczną kolejnego odcinka trasy Nowa Sól–Kiełcz. Poprawie bezpieczeństwa pieszych służyło wykonanie dedykowanego oświetlenia przejść dla pieszych przy ul. Piłsudskiego i ul. Zielonogórskiej w Nowej Soli oraz budowa chodników w Lipinach i Radwanowie. Istotnym elementem realizacji zadań środowiskowych było również prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących emisji do powietrza oraz przyjmowanie i weryfikowanie zgłoszeń instalacji mogących oddziaływać na środowisko; w latach 2024–2025 przeprowadzono łącznie 17 postępowań w sprawie pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz przyjęto 20 zgłoszeń instalacji niewymagających pozwolenia. Jednocześnie część zaplanowanych przedsięwzięć związanych z rozbudową sieci dróg rowerowych, w tym budowa odcinków Otyń–Niedoradz–Zielona Góra oraz Nowa Sól–Bytom Odrzański, nie została zrealizowana w analizowanym okresie.

Istotną grupę przedsięwzięć stanowiły inwestycje związane z rozwojem niskoemisyjnych form transportu. Realizowano budowę i odbudowę ścieżek pieszo-rowerowych, w tym ścieżki do miejscowości Kiełcz, a także przygotowywano dokumentację projektową dla kolejnych odcinków tras rowerowych i infrastruktury umożliwiającej rozwój sieci połączeń rowerowych. Działania te należy wiązać z ograniczaniem presji transportu indywidualnego na środowisko oraz tworzeniem warunków do zwiększenia udziału transportu niezmotoryzowanego w lokalnym systemie komunikacyjnym.

W analizowanym okresie prowadzono również szeroki zakres prac związanych z modernizacją i rozbudową oświetlenia ulicznego. Obejmowały one zarówno modernizację istniejącej infrastruktury, jak i budowę nowych punktów oświetleniowych, w tym oświetlenia drogowego oraz lamp solarnych, na terenie poszczególnych gmin powiatu. Przedsięwzięcia te przyczyniają się do poprawy efektywności energetycznej infrastruktury komunalnej, a jednocześnie wpływają na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników dróg.

Znaczący zakres działań dotyczył także infrastruktury drogowej. Na terenie powiatu realizowano inwestycje na drogach wojewódzkich i gminnych, obejmujące ich budowę, przebudowę, modernizację i remonty, a także budowę chodników, miejsc postojowych, skrzyżowań oraz infrastruktury towarzyszącej. Realizacja tych przedsięwzięć przyczyniła się przede wszystkim do poprawy stanu technicznego infrastruktury komunikacyjnej, bezpieczeństwa ruchu oraz warunków przemieszczania się mieszkańców.

Uzupełnieniem działań inwestycyjnych były przedsięwzięcia związane ze wsparciem mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza i ograniczania emisji z sektora komunalno-bytowego. W ramach programu „Czyste Powietrze” w latach 2024–2025 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze podpisał z mieszkańcami powiatu nowosolskiego 482 umowy, z których część dotyczyła instalacji odnawialnych źródeł energii.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 23 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Modernizacja dróg powiatowych	Powiat Nowosolski, Zarząd Dróg Powiatowych	Rozbudowa drogi powiatowej nr 1022F Tatarki – Uście wraz z budową mostu	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	8 220 107,06	Budżet Państwa, Budżet Powiatu
			Rozbudowa skrzyżowania ulic Zielonogórska, Chrobrego, Grobla, Okrężna i Nowsza wraz z ich przebudową w m. Nowa Sól	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024-2025	6 030 880,86	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto
			Rozbudowa drogi powiatowej nr 1435F ul. Ogrodowa w m. Bytom Odrzański	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	4 569 624,56	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Bytom Odrzański
			Remont drogi powiatowej nr 1434F na odcinku Niedoradz – Otyń	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	1 454 304,90	Środki własne
			Remont drogi powiatowej nr 1051F Podbrzezie Dolne – Słocina	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	731 878,53	Środki własne
			Remont drogi powiatowej nr 3463F ul. Staszica w Nowej Soli	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	2 172 716,16	Środki własne
			Remont drogi powiatowej nr 1051F od skrzyżowania z drogą nr 1052F do Lelechowa	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	679 886,71	Środki własne

Lp.	**Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”**		**„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”**				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1024F Buczków – granica powiatu (dokumentacja)	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	58 794,00	….
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1035F w miejscowości Rejów	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	2 784 035,35	Budżet Powiatu, Budżet Państwa, Budżet Gminy Nowe Miasteczko
			Naprawa nawierzchni drogi powiatowej nr 1027F	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	149 691,00	….
			Remont drogi powiatowej nr 1041F na odcinku Czciradz-Solniki	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	589 130,89	….
			Remont drogi powiatowej nr 1050F w m. Ługi	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	403 239,18	….
			Remont drogi powiatowej nr 1051F w miejscowości Ługi granica powiatu	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	720 400,00	….
			Remont drogi powiatowej nr 1027F Nowa Sól-Stany	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025	3 244 566,00	….
2.	Montaż instalacji OZE na budynkach publicznych na terenie powiatu	Powiat Nowosolski	Nie zrealizowano	Powiat Nowosolski	-	-	-
3.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie powiatu	Powiat Nowosolski	Rozbudowa sieci dróg rowerowych, połączenie potencjału powiatu nowosolskiego i zielonogórskiego – budowa odcinka Otyń - Niedoradz - Zielona Góra	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w	2024	6 195 400,00	Środki unijne, Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
				Nowej Soli			
			Budowa ścieżki rowerowej relacji Nowa Sól – Bytom Odrzański	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024-2025	5 860 630,76	Budżet Powiatu, Budżet Państwa
			Doposażenie istniejącej infrastruktury sieci ścieżek rowerowych skupiających się wokół ścieżki „Kolej na rower”. Zrealizowane doposażenie: 3 wiaty rowerowe, 2 stacje ładowania rowerów elektrycznych (solarne), 2 stacje naprawy rowerów, 12 stojaków na rowery.	Powiat Nowosolski	2024	200 000,00	Budżet Województwa Lubuskiego
			Opracowanie dokumentacji technicznej ścieżki rowerowej na odcinku Nowa Sól (most na Odrze) – Kiełcz w ramach rozwoju sieci dróg rowerowych w Województwie Lubuskim	Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2025 (kontynuacja w 2026 r.)	230,76	….
4.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	Powiat Nowosolski	Wykonanie oświetlenia dedykowanego dla przejść dla pieszych na ul. Piłsudskiego w Nowej Soli	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	42 843,37	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Nowa Sól
			Wykonanie oświetlenia dedykowanego dla przejść dla pieszych na ul. Zielonogórskiej w Nowej Soli	Powiat Nowosolski, Powiatowy Zarząd Dróg w Nowej Soli	2024	85 932,81	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Nowa Sól
5.	Kontrola funkcjonowania Przedsiębiorstw posiadających pozwolenie Starosty na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza	Powiat Nowosolski	Przeprowadzone postępowania administracyjne w zakresie wydania pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Liczba postępowań:	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• W 2024 r. – 7 szt. • W 2025 r. – 10 szt.				
			Przyjęte zgłoszenia instalacji, których eksploatacja nie wymaga pozwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, zgłoszenia są weryfikowanie w zakresie dotrzymywania standardów emisyjnych lub standardów jakości powietrza oraz spełnienia wymogów ochrony środowiska. Liczba przyjętych zgłoszeń: • W 2024 r. – 7 szt. • W 2025 r. – 13 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
6.	Pozostałe:		Wykonanie projektu przyłączy instalacji kotłowni w Starostwie Powiatowym w Nowej Soli	Powiat Nowosolski	2024	48 053,11	Budżet Powiatu
			Wymiana kotłów gazowych na potrzeby LO w Nowej Soli (dokumentacja)	Powiat Nowosolski	2024	43 050,00	Budżet Powiatu
			Zakup pieca konwekcyjno-elektrycznego w ZSP Nr 2 w Nowej Soli	Powiat Nowosolski	2024	25 952,16	Budżet Powiatu
			Budowa chodnika w miejscowości Lipiny	Powiat Nowosolski	2025	51 048,69	Budżet Powiatu
			Budowa chodników w miejscowości Radwanów	Powiat Nowosolski	2025	185 549,24	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Kożuchów
			Termomodernizacja ZSP NR 5 w Kożuchowie	Powiat Nowosolski	2025	50 000,00	Budżet Powiatu
			Modernizacja kotłowni w Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Soli	Powiat Nowosolski	2025	311 807,97	Budżet Powiatu
Zadania monitorowane							

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
1.	Montaż instalacji OZE na budynkach publicznych na terenie powiatu	Gminy	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bytomiu Odrzańskim (w tym instalacja fotowoltaiczna)	Gmina Bytom Odrzański	2025	2 987 756,63 (koszt całego przedsięwzięcia)	Skarb Państwa – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Budżet Gminy
			Termomodernizacja Gminnego Domu Kultury w Kolski – montaż instalacji fotowoltaicznej oraz pompy ciepła	Gmina Kolsko	2025 (zakończenie w 2026 r.)	284 907,00	Skarb Państwa – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Budżet Gminy
			Wyposażenie obiektów użyteczności publicznej w odnawialne źródła energii	Gmina Siedlisko	2024-2025	4 008 853,41	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład
			Budowa fotowoltaiki w obiektach komunalnych Gminy	Gmina Nowe Miasteczko	2025	50 740,00	Budżet Gminy
			Montaż instalacji fotowoltaicznych w ramach inwestycji „Budowa Sali gimnastycznej w Lubieszowie”	Gmina Nowa Sól	2024	5 631 608,20	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład
			Montaż instalacji fotowoltaicznych w ramach inwestycji „Budowa budynku przedszkola i klubiku dziecięcego w miejscowości Lubięcin”	Gmina Nowa Sól	2024	8 501 465,25	Budżet Gminy, Maluch+, Ministerstwo Edukacji, Rządowy Fundusz Polski Ład

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Modernizacja systemu ogrzewania budynków na terenie Stacji Uzdatniania Wody. Zakup i montaż pompy ciepła.	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	78 500,00	Środki własne, dofinansowanie
			Opracowanie techniczne dla pompy ciepła na SUW	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	21 500,00	Środki własne
			Montaż ogniw fotowoltaicznych	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	179 122,65	środki własne
			Opracowanie techniczne dla wiaty fotowoltaicznej na COŚ	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	16 100,00	środki własne
			Opracowanie techniczne dla pompy ciepła	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	19 500,00	środki własne
2.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie powiatu	Gminy	Odbudowa ścieżek pieszo-rowerowych w Gminie Bytom Odrzański – Bytomskie Błonia	Gmina Bytom Odrzański	2025	1 380 986,97	dotacja celowa z budżetu państwa
			Budowa kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Odrą – dokumentacja projektowa	Gmina Bytom Odrzański	2024-2025	111 500,00	Budżet Gminy
			Przebudowa mostu nad rzeką Odrą wraz z dojazdami w ramach budowy połączenia rowerowego gmin Lubuskiej 9 na linii wschód-zachód w ciągu drogi gminnej Bytom Odrzański-Siedlisko – dokumentacja projektowa	Gmina Bytom Odrzański, Gmina Siedlisko	2025	158 000,00	Budżet Gminy
			Budowa ścieżki rowerowej do miejscowości Kiełcz – etap I i etap II	Gmina Nowa Sól	2024	1 922 200,29	Budżet Gminy, Województwo Lubuskie
			Dokumentacja projektowo-kosztorysowa ścieżki rowerowej Konotop-Marianki	Gmina Kolsko	2025	39 919,99	Budżet Gminy
			Dotacja celowa dla Województwa Lubuskiego na zadania „Opracowanie dokumentacji projektowej	Gmina Kożuchów	2024	29 089,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			przebudowy drogi wojewódzkiej nr 283 w m. Kożuchów w zakresie budowy drogi dla pieszych i rowerów				
			Budowa ścieżki rowerowej od Al. Wolności do drogi wojewódzkiej nr 315	Gmina Miasto Nowa Sól	2025	24 600,00	Budżet Gminy
3.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	Gminy	Modernizacja oświetlenia ulicznego.	Gmina Bytom Odrzański	2024-2025	408 480,16	Budżet Gminy
			Poprawa jakości oświetlenia oraz montaż nowych lamp na terenie gminy	Gmina Siedlisko	2024-2025	232 820,55	Budżet Gminy
			• Uzupełnienie oświetlenia w m. Tyrszeliny, Uście, Musze i Kolsko, • Doświetlenie w m. Sławocin	Gmina Kolsko	2024-2025	80 282,10	Budżet Gminy
			Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Nowe Miasteczko	Gmina Nowe Miasteczko	2025	5 768,70	Budżet Gminy
			• Projekt i montaż punktów oświetleniowych w sołectwach: Drwalewice, Bulin, Podbrzezie Górne, Radwanów, Książ Śląski, Sokołów, • Dostawa i montaż lamp solarnych VENUS, • Budowa oświetlenia drogowego na ul. Inwestycyjnej w Podbrzeziu Dolnym, • Budowa oświetlenia drogowego w Mirocinie Górnym	Gmina Kożuchów	2024-2025	325 283,48	Budżet Gminy
			• Modernizacja istniejącego oświetlenia na terenie Gminy Nowa Sól, • Wykonanie odcinka linii kablowej oświetlenia ulicznego przy ul. Cmentarnej w m. Przyborów, • Budowa sieci oświetleniowej ciągu ul. Spacerowej w Nowy Żabnie	Gmina Nowa Sól	2025	421 209,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• Modernizacja infrastruktury oświetleniowej w Gminie Otyń, • Budowa oświetlenia ul. Struga w Niedoradzu, • Budowa oświetlenia w m. Zakęcie, • Budowa oświetlenia drogowego w m. Konradowo ul. Żurawia, • Wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia drogowego ul. Ogrodowej w m. Bobrowniki • Wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia drogowego ul. Długiej, ul. Krótkiej, ul. Topolowej w m. Otyń, • Budowa oświetlenia ul. Nałkowskiej Modrzyca, • Budowa oświetlenia w miejscowości Iugi, • Budowa oświetlenia ul. Ogrodowej w Niedoradzu	Gmina Otyń	2024-2025	851 032,21	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład
4.	Modernizacja drogi krajowej i dróg wojewódzkich	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	Nie zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	-	-	-
			Przebudowa drogi polegająca na budowie chodnika w m. Siedlisko przy ul. Głogowskiej w ciągu dr woj nr 321 w km 5+612 – 5+635 str. Lewa (dł. odcinka 0,023 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	37 889,39	Środki własne
			Przebudowa drogi polegająca na budowie chodnika oraz miejsc postojowych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 321 w m. Bielawy (dł. odcinka 0,023 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	81 497,34	Środki własne
			Przebudowa polegająca na odnowie dywanikowej drogi wojewódzkiej nr 283 Kożuchów ul. 22 Lipca	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	3 389 281,07	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			1807 w km 27+344 ÷ 27+457 i 27+492 ÷28+211 (dł. odcinka 0,832 km)				
			Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 283 w m. Studzieniec od ok. km 17+795,70 do ok. km 18+088 polegająca na budowie dwóch zatok autobusowych (dł. odcinka 0,293 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	3 253 696,97	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
			Budowa obwodnicy m. Nowa Sól – etap III (dł. odcinka 1,72 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2022-2024	39.678.787,34	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Miasta Nowa Sól
			Remont chodnika w m. Siedlisko przy ul. Głogowskiej w ciągu dr woj. nr 321 w km 5+610 - 5+707 str. Prawa (dł. odcinka 0,097 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	155 157,88	Środki własne
			Remont chodnika w m. Kożuchów przy ul. Nowosolnej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 297 w km 8+094 ÷ 8+485 - strona prawa i lewa (dł. odcinka 0,391 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	552 501,98	Środki własne
			Rozbiórka i budowa nowego przepustu zlokalizowanego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 283 w km 32+151 w okolicy m. Lasocin	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2025	567 212,52	Środki własne
			Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 283 w m. Mirocin Dolny w zakresie budowy chodnika i peronu przystankowego od km 19+077,5 do km 19+150 (dł. odcinka 0,073 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2025	73 216,98	Środki własne
			Przebudowa drogi woj. nr 315 na odcinku Lipiny – Kolsko (dł. przebudowanego odcinka 10,763 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024-2025	34 617 822,17	Fundusze Europejskie dla

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
							Lubuskiego 2021-2027
			Bieżąca konserwacja drogi wojewódzkiej nr 283 na odcinku Czciradz - Lasocin w km 29+865 - 33+440 polegająca na wykonaniu warstwy z mieszanki mineralno - emulsyjnej na zimno typu SLURRY SEAL.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2025	1 010 862,17	Środki własne
			Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 283 w m. Kożuchów przy ul. Zielonogórskiej i Okrzei w km 25+874÷25+960 – s. lewa oraz km 25+904÷26+000 – s. prawa. (dł. odcinka 1,182 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2025	187 719,53	Środki własne
			Remont drogi wojewódzkiej nr 283 w m. Kożuchów przy ul. Chopina w km 26+389 ÷ 26+729. (dł. odcinka 0,339 km)	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2025	439 935,15	Środki własne
5.	Modernizacja, przebudowa i budowa dróg gminnych	Gminy	• Odbudowa ulicy Spacerowej w Bytomiu Odrzańskim, • Modernizacja ul. Meblarskiej we wsi Wierzbnica, • Przebudowa drogi na odcinku od ul. Szkolnej do ul. Cmentarnej	Gmina Bytom Odrzański	2024-2025	2 283 761,85	Rządowy Fundusz Polski Ład, Budżet Gminy
			Budowa dróg gminnych o długości 406 m. Remonty dróg gminnych na długości 1783 m	Gmina Kolsko	2024-2025	1 957 326,43	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Środki unijne
			• Remont ul. Zielonogórskiej w Kożuchowie, • Przebudowa dróg wew. Na dz. nr 303/1, 302/4, 290/1, 344/1 w Lasocinie, • Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. nr 636/2, 615 oraz 617 w m. Mirocin Górny,	Gmina Kożuchów	2024-2025	1 994 875,79	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• Projekt przebudowy drogi gminnej ul. Dworcowa w Kożuchowie, • Projekt budowa drogi gminnej pomiędzy ul. Zielonogórską a ul Anny Haller, obręb Podbrzezie Dolne, • Projekt przebudowy drogi wewnętrznej ul. Dworcowej w Kożuchowie				
			Budowa i modernizacja dróg gminnych, budowa chodników i wjazdów z kostki betonowej	Gmina Siedlisko	2024-2025	11 193 719,40	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład
			• Modernizacja drogi gminnej nr 003732F w Lubieszowie, • Budowa drogi wewnętrznej Rudno-Nowe Żabno, • Remont drogi gminnej nr 003728F ul. Odrzańska w m. Kiełcz.	Gmina Nowa Sól	2024-2025	4 469 337,67	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Województwo Lubuskie, Lasy Państwowe
			• Remont dróg zniszczonych w czasie powodzi w Bobrownikach, • Budowa drogi ul. Akacjowa Bobrowniki, • Budowa drogi wewnętrznej ul. Dąbrowskiej w Modrzycy, • Rozbudowa drogi gminnej ul. Nowosolska Modrzyca, Chrobrego Otyń, • Rozbudowa dróg gminnych - ulic Sienkiewicza i Tuwima w m. Niedoradz, • Budowa dróg gminnych - ulicy Polnej, ul. Truskawkowej i ul. Magnolii wraz z budową odwodnienia i oświetlenia drogowego w Otyniu,	Gmina Otyń	2024-2025	22 473 630,47	Budżet Państwa, Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• Rozbudowa drogi gminnej nr 004020F ul. Nałkowskiej w miejscowości Modrzyca				
			• Budowa dróg gminnych na osiedlu Wrocławskie II w Nowym Miasteczku, • Przebudowa drogi Nieciecz-Gołaszyn, • Modernizacja ulicy Piłsudskiego i Kopernika w Nowym Miasteczku	Gmina Nowe Miasteczko	2025	3 757 952,41	Rządowy Program Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Polski Ład
			• Budowa drogi gminnej łączącej rondo "DOZAMET" z ul. Brzozową oraz rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 102413F w ciągu ulic: Brzozowej i Wyspiańskiego w Nowej Soli wraz z niezbędną infrastrukturą, • Budowa drogi gminnej na terenie inwestycyjnym przy ul. Śląskiej w Nowej Soli wraz z budową oświetlenia drogowego, • Budowa dróg gminnych w ciągu ul. Wielkopolskiej w Nowej Soli, • Przebudowa skrzyżowania drogi gminnej nr 102407F w obrębie ul. Wrocławskiej i Południowej, • Przebudowa skrzyżowania na ul. Jana Pawła II, • Przebudowa ulic: Chełmońskiego, Tetmajera, Struga, Mickiewicza, Lotników w Nowej Soli, • Przebudowa ulic: Drzewna, Skargi, Hutnicza, Podwale, Zielona w Nowej Soli, • Rozbudowa drogi gminnej – nr 102239F (ul. Kombatantów) w Nowej Soli, • Rozbudowa drogi gminnej – sięgacz od ul. Kossaka w Nowej Soli wraz z budową	Gmina Miasto Nowa Sól	2024-2025	45 152 890,57	Budżet Gminy, Dofinansowanie zewnętrzne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			oświetlenia i niezbędną infrastrukturą, • Rozbudowa drogi gminnej nr 102213F (ul. Cichej) oraz drogi gminnej nr 102264F (ul. Lipowej) w Nowej Soli + rozbudowa drogi gminnej nr 102320F • (ul. Składowej) w Nowej Soli, • Rozbudowa i budowa ul. Długiej w Nowej Soli (2odcinki), • Rozbudowa ul. Głogowskiej w Nowej Soli, • Budowa publicznej drogi gminnej łączącej ul. Towarową z ul. Topolową w Nowej Soli wraz z budową oświetlenia drogowego, • Przebudowa dróg na terenie byłych zakładów Odra w Nowej Soli, • Przebudowa ulic na os. Pleszówek, w tym: ul. Wilcza, Graniczna, Nowa, Metalowca, Leśna, Odlewnika, Okrzei, Morelowa, Miodowa, Jedności Robotniczej, Współczesna, Różana wraz z odwodnieniem i oświetleniem				
6.	Montaż instalacji OZE na budynkach mieszkalnych na terenie powiatu	Właściciele budynków	Możliwość pozyskania dofinansowania na zakup i montaż instalacji OZE w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. W latach 2024-2025 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze podpisał z mieszkańcami powiatu nowosolskiego 482 umowy, z czego część dotyczyła instalacji OZE	Mieszkańcy powiatu	2024-2025	16 470 148,54 (całkowita kwota wypłaconych dotacji)	WFOŚiGW w Zielonej Górze

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin oraz innych instytucji.

8.2. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zagrożenia hałasem”

W latach 2024–2025 w zakresie ograniczania zagrożenia hałasem realizowano działania ukierunkowane na monitorowanie poziomu hałasu w środowisku, kontrolę emisji hałasu oraz uwzględnianie rozwiązań ograniczających jego oddziaływanie w procesach inwestycyjnych i planowaniu przestrzennym. Przeprowadzano analizy sprawozdań z wyników pomiarów hałasu emitowanego do środowiska, po jednej analizie w każdym z analizowanych lat.

W ramach kontroli emisji hałasu w 2024 r. wykonano pomiary w Dąbrownie i Chełmku, które nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Jednocześnie pomiary przeprowadzone w Przyborowie wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 315 wykazały niewielkie przekroczenia poziomów dopuszczalnych – o 1,6 dB w porze dnia oraz o 0,9 dB w porze dzienno-wieczorno-nocnej, natomiast pomiary hałasu kolejowego w Bytomiu Odrzańskim przy ul. Kolejowej 11 wykazały przekroczenie dopuszczalnego poziomu w porze nocnej o 9,6 dB. W 2025 r. prowadzono również monitoring hałasu w ramach „Generalnego Pomiaru Hałasu przy drogach krajowych w 2025 r. w województwie lubuskim”, obejmującego punkt pomiarowy przy drodze S3 na wysokości Nowej Soli. Szczegółowo wyniki zostały opisane w rozdziale 7.3 niniejszego raportu.

Działania uzupełniano poprzez uwzględnianie w dokumentacji inwestycyjnej, w razie potrzeby, rozwiązań ograniczających oddziaływanie hałasu komunikacyjnego, takich jak ekrany akustyczne, ciche nawierzchnie czy rozwiązania spowalniające prędkość, a także poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ograniczających możliwość realizacji przedsięwzięć powodujących ponadnormatywne obciążenie środowiska hałasem poza granicami terenu inwestora.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów w zakresie ochrony przed hałasem sprawował Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, który w latach 2024–2025 przeprowadził na terenie powiatu kontrole emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej. W czasie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Brak wykonywania wymaganych pomiarów hałasu - niewywiązanie się z obowiązku prowadzenia okresowych pomiarów hałasu emitowanego do środowiska z instalacji lub urządzeń zakładu.
- Niedotrzymanie częstotliwości prowadzenia badań - prowadzenie pomiarów emisji hałasu niezgodnie z harmonogramem określonym w przepisach prawa lub decyzjach administracyjnych (w tym brak realizacji badań z wymaganą częstotliwością, tj. raz na dwa lata).
- Niedopełnienie obowiązku przedłożenia wyników organom kontrolnym – nieprzekazanie Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska (WIOŚ) sprawozdań z okresowych pomiarów hałasu emitowanego do środowiska w wymaganym terminie.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 24 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zagrożenia hałasem” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni	Powiat Nowosolski	Stosowanie w razie potrzeby zapisów w SIWZ dotyczące zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego tj. montaż ekranów akustycznych	Powiat Nowosolski– Powiatowy Zarząd Dróg	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Podejmowanie przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych na rzecz ograniczenia emisji hałasu przemysłowego	Powiat Nowosolski	Przeprowadzono analizy sprawozdań z wyników pomiaru hałasu emitowanego do środowiska. Liczba przeprowadzonych analiz: • W 2024 r. – 1 szt. • W 2025 r. – 1 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
Zadania monitorowane							
1.	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni	Gminy, Zarządcy dróg	Stosowanie w razie potrzeby zapisów w SIWZ dotyczące zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego tj. montaż ekranów akustycznych, stosowanie cichej nawierzchni, rozwiązania spowalniające prędkość	Zarządcy dróg	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
4.	Podejmowanie przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych na rzecz ograniczenia emisji hałasu przemysłowego	Przedsiębiorcy, WIOŚ, Gminy	Nie zrealizowano	Przedsiębiorcy, WIOŚ, Gminy	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
5.	Kontrola emisji hałasu komunikacyjnego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	W 2024 roku pomiary hałasu zostały przeprowadzone w miejscowościach: • Dąbrowno 1a • Chełmek 12a Dopuszczalne poziomy hałasu nie zostały przekroczone. W 2024 roku wykonano pomiary krótkookresowe i długookresowe w m. Przyborów wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 315. Pomiary wykazały przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pory dnia o 1,6 dB przy ul. Nowosolska/Strażacka oraz dla pory dzienno-wieczorno-nocnej o 0,9 dB przy ul. Nowosolska/Cmentarna. W 2024 roku wykonano pomiary hałasu kolejowego na linii kolejowej nr 273 w m. Bytom Odrzański przy ul. Kolejowej 11. Pomiary wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dla pory nocnej o 9,6 dB.	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2024	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Pomiary hałasu komunikacyjnego wzdłuż drogi ekspresowej S3 na terenie gmin wzdłuż których przebiega droga ekspresowa S3	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, GDDKiA	„Generalny Pomiar Hałasu przy drogach krajowych w 2025 r. w województwie lubuskim”. Punkt pomiarowy zlokalizowany przy drodze S3 na wysokości miasta Nowa Sól.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział Zielona Góra	2025	2 790,00 (za 1 przekrój pomiarowy)	Budżet Państwa
7.	Montaż ekranów akustycznych w miejscach narażonych na oddziaływanie hałasem komunikacyjnym	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Zarządcy dróg	Nie zrealizowano	Zarządcy dróg	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
8.	Wprowadzanie standardów akustycznych w Planach Zagospodarowania Przestrzennego	Gminy	Wprowadzanie stosownych zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in.: • zakazuje się realizacji inwestycji oraz prowadzenia działalności, której oddziaływanie powodować może ponadnormatywne obciążenia środowiska naturalnego w zakresie emisji hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, substancji złowonnych oraz niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, poza granicami własności terenu, do której inwestor ma tytuł prawny	Gminy	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżety Gmin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.3. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Pola elektromagnetyczne”

Powiat Nowosolski aktywnie uczestniczył w ochronie mieszkańców przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Na bieżąco były weryfikowane zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.
W celu ochrony mieszkańców przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych poszczególne gminy zamieszczały stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 25 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Pola elektromagnetyczne” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	Powiat Nowosolski	Zadania nie jest w kompetencji Starostwa.	Powiat Nowosolski	-	-	-
2.	Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	Powiat Nowosolski	Bieżąca weryfikacja zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Liczba przyjętych zgłoszeń: • W 2024 r. – 46 szt. • W 2025 r. – 40 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
Zadania monitorowane							
1.	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy	Gminy	W razie potrzeby wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
2.	Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	Gminy, inne jednostki	W razie potrzeby wprowadzanie odpowiednich zapisów dotyczących lokalizacji urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.4. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gospodarowanie wodami”

W latach 2024–2025 na terenie powiatu nowosolskiego realizowano działania ukierunkowane na utrzymanie i poprawę stanu urządzeń melioracyjnych, właściwe gospodarowanie wodami, ochronę zasobów wodnych oraz zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z wody.

Istotnym elementem działań było wsparcie działalności spółek wodnych funkcjonujących na terenie powiatu. Zgodnie z art. 462 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, nadzór nad spółkami wodnymi sprawuje starosta. W ramach udzielonego dofinansowania wsparcie otrzymały Gminna Spółka Wodna Nowa Sól, Gminna Spółka Wodna Kożuchów oraz Gminna Spółka Wodna Kolsko. Gminna Spółka Wodna Otyń nie ubiegała się o dofinansowanie. Środki zostały przeznaczone na wykonanie prac melioracyjnych obejmujących m.in. odtwarzanie, odmulanie i pogłębianie rowów oraz wykaszanie ich skarp. W poszczególnych latach pracami objęto rowy o łącznej długości 13 895 mb oraz 14 111 mb, co wskazuje na istotny zakres działań związanych z utrzymaniem sprawności systemu melioracyjnego na terenie powiatu.

Działania w zakresie ochrony zasobów wodnych obejmowały również edukację ekologiczną mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży. Współfinansowano kampanię ekologiczną Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowej Soli pn. „Skąd się bierze woda w kranie i co wpływa na jej oszczędzanie”. Kampania była skierowana do uczniów szkół podstawowych i miała na celu zwiększenie świadomości dotyczącej znaczenia zasobów wodnych oraz kształtowanie prawidłowych nawyków związanych z oszczędzaniem wody.

Równolegle prowadzono działania związane z retencjonowaniem wód opadowych i roztopowych. W ramach programu priorytetowego „Moja Woda” monitorowano realizację inwestycji polegających na zakupie i montażu zbiorników do gromadzenia wód opadowych i roztopowych. W latach 2024–2025 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze zawarł z mieszkańcami powiatu nowosolskiego 3 umowy w tym zakresie.

Istotnym elementem ochrony zasobów wodnych był także monitoring jakości wód prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w rozdziale 7.5 i 7.6 niniejszego raportu. Działania te pozwalają na bieżącą ocenę stanu zasobów wodnych oraz identyfikację ewentualnych zagrożeń dla ich jakości.

Na terenie powiatu realizowano również prace związane z utrzymaniem cieków i urządzeń wodnych, w tym prace konserwacyjne na rzekach i kanałach pozostających w zakresie działania Zarządu Zlewni w Zielonej Górze. Utrzymaniem objęto m.in. Śląską Ochlę, Starą Ochlę oraz Kanał Podmiejski. W ramach bieżącego utrzymania wód prowadzono prace konserwacyjne na rzekach i kanałach, a na Śląskiej Ochli wykonano również naprawę wrót samoczynnych w km 0+100. Działania te służyły utrzymaniu drożności cieków, sprawności urządzeń wodnych oraz ograniczaniu ryzyka występowania problemów związanych z przepływem wód.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 26 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gospodarowanie wodami” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Regulacja rzek i cieków wodnych na terenie powiatu	Powiat Nowosolski	Zgodnie z art. 462 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne nadzór nad spółkami wodnymi sprawuje starosta. Dofinansowanie spółek wodnych działających na terenie Powiatu: 1. Gminna Spółka Wodna Nowa Sól, 2. Gminna Spółka Wodna Kożuchów, 3. Gminna Spółka Wodna Kolsko. Gminna Spółka Otyń nie złożyła wniosku o dofinansowanie.	Powiat Nowosolski	2024	1. 35 000,00 2. 30 000,00 3. 35 000,00	Budżet Powiatu
			W ramach uzyskanego dofinansowania spółki wodne z terenu powiatu wykonały roboty melioracyjne tj.: odtwarzanie rowów, odmulanie i pogłębianie rowów oraz wykoszenie skarp. Prace zostały wykonane na rowach o łącznej długości 13 895 mb.	Powiat Nowosolski	2024	j.w.	j.w.
			Zgodnie z art. 462 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne nadzór nad spółkami wodnymi sprawuje starosta. Dofinansowanie spółek wodnych działających na terenie Powiatu: 1. Gminna Spółka Wodna Nowa Sól, 2. Gminna Spółka Wodna Kożuchów, 3. Gminna Spółka Wodna Kolsko. Gminna Spółka Otyń nie złożyła wniosku o dofinansowanie.	Powiat Nowosolski	2025	1. 35 000,00 2. 30 000,00 3. 35 000,00	Budżet Powiatu
			W ramach uzyskanego dofinansowania spółki wodne z terenu powiatu wykonały roboty melioracyjne tj.: odtwarzanie rowów, odmulanie i pogłębianie rowów oraz wykoszenie skarp.	Powiat Nowosolski	2025	j.w.	j.w.

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Prace zostały wykonane na rowach o łącznej długości 14 111 mb.				
2.	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	Powiat Nowosolski	....	....	....	....	....
3.	Pozostałe:		Współfinansowanie kampanii ekologicznej zorganizowanej przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowej Soli pn. „Skąd się bierze woda w kranie i co wpływa na jej oszczędzanie”, skierowaną do dzieci ze szkół podstawowych. Akcja miała na celu edukację dzieci w zakresie ochrony środowiska, w tym ochronę zasobów wodnych poprzez podniesienie świadomości w zakresie oszczędzania wody.	Powiat Nowosolski	2024-2025	....	....
Zadania monitorowane							
1.	Budowa i renowacja zbiorników małej retencji przez właścicieli prywatnych	Osoby prywatne, inne podmioty	Zakup i montaż zbiorników do gromadzenia wód opadowych i roztopowych w ramach programu priorytetowego „Moja Woda”. W latach 2024-2025 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze podpisał z mieszkańcami powiatu nowosolskiego 3 umowy.	Mieszkańcy	2024-2025	11 926,56	WFOŚiGW w Zielonej Górze
2.	Prowadzenie stałego monitoringu wód	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	Monitoring wód na terenie powiatu był prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W 2025 roku dokonano oceny wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych wyznaczonych na terenie powiatu. W latach 2024-2025 prowadzono badania jakości wód podziemnych w m. Lasocin i Nowe Żabno.	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
3.	Regulacja rzek i cieków wodnych na terenie powiatu	Gminy, PGW Wody Polskie	Utrzymanie cieków na terenie Zarządu Zlewni w Zielonej Górze: • Rzeka Śląska Ochla w km 0+000 – 10+700 • Rzeka Stara Ochla w km 0+183 – 5+788 • Kanał Podmiejski w km 0+000 – 4+300	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej - Zarząd Zlewni w Zielonej Górze	2025	102 588,01	Środki własne
			Bieżące utrzymanie wód (rzeki i kanały) – prowadzenie prac konserwacyjnych	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej - Zarząd Zlewni w Zielonej Górze	2024-2025	563 952,63	Dotacja celowa
4.	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW Wody Polskie Wojewoda, Gminy	Śląska Ochla – naprawa wrót samoczynnych w km 0+100	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej - Zarząd Zlewni w Zielonej Górze	2025	95 391,43	Dotacja celowa z Budżetu Państwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.5. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa”

Powiat Nowosolski wykonał inwestycje w zakresie budowy i wymiany urządzeń wodnych i kanalizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej.
Natomiast gminy oraz przedsiębiorstwa komunalne przeprowadziły intensywną rozbudowę sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej na terenie gmin, co poprawiło dostęp mieszkańców do wody pitnej i zbiorczego systemu odprowadzania ścieków.
Istotnym uzupełnieniem działań inwestycyjnych były przedsięwzięcia realizowane na stacjach uzdatniania wody, przepompowniach ścieków oraz oczyszczalniach ścieków. Inwestycje te usprawniły i poprawiły wydajność działania urządzeń wodno-kanalizacyjnych.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 27 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Powiat Nowosolski	Wykonanie nowego przyłącza i instalacji wodociągowej w ZSP NR 2	Powiat Nowosolski	2025	275 294,52	Budżet Powiatu
			Wymiana hydrantów oraz instalacji zewnętrznej sieci wodno-kanalizacyjnej w DPS w Kożuchowie	Powiat Nowosolski	2025	23 500,00	Budżet Powiatu
Zadania monitorowane							
1.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej	Gminy	Budowa kanalizacja w m. Siedlisko	SZB Siedlisko	2025	74 941,70	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Siedlisko
			Rezerwa na rozbudowę lub modernizację sieci kanalizacyjnych na terenie Aglomeracji Nowa Sól	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2024-2025	133 951,00	Środki własne
			Odpłatne przeniesienia sieci kanalizacyjnej w Gminie Otyń, Gminie Nowa Sól, Gminie Nowa Sól wiejskiej	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2024-2025	205 656,05	Środki własne
			Uzbrojenie kanalizacyjne terenów pod budownictwo mieszkaniowe	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2025	23 000,00	Środki własne
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Bycz	Gmina Bytom Odrzański	2024	4 209 764,61	Rządowy Fundusz Polski Ład
			Budowa kanalizacji sanitarnej w Niedoradzu wraz z rurociągiem przesyłowym	Gmina Otyń	2024	5 189 393,44	Budżet Gminy
			Budowa kanalizacji sanitarnej w Niedoradzu II etap	Gmina Otyń	2024	295 818,00	Budżet Gminy
			Budowa kanalizacji sanitarnej w Niedoradzu etap III	Gmina Otyń	2025	4 403 053,71	Krajowy Program Odbudowy, Budżet Gminy
			Modernizacja sieci kanalizacyjnej w m. Kolsko	Gmina Kolsko	2024-2025	114 494,97	Budżet Gminy,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
							Rządowy Fundusz Polski Ład, Środki unijne
			Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Uście – I etap	Gmina Kolsko	2025	2 634 061,20	Budżet Gminy
			Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Jesiona	Gmina Kolsko	2024-2025	3 961 595,00	Budżet Gminy
			Realizacja projektu gospodarka wodno-ściekowa na terenie Gminy Kolsko	Gmina Kolsko	2025	3 279 000,00	Krajowy Plan Odbudowy, Budżet Gminy
			Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Lipka etap 1	Gmina Kolsko	2024-2025	4 097 133,52	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Środki unijne
			Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Lipka etap 2	Gmina Kolsko	2024-2025	3 397 892,32	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Środki unijne
			Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jesionka	Gmina Kolsko	2024-2025	1 688 214,83	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Środki unijne
			Budowa sieci kanalizacyjnej we wsi Gołaszyn i Popęszyce	Gmina Nowe Miasteczko	2024-2025	6 950 000,00	Budżet Gminy
			Budowa sieci kanalizacyjnej we wsi Popęszyce	Gmina Nowe Miasteczko	2025	4 172 612,95	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
2.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej	Gminy	Budowa sieci wodociągowej w m. Dębianka	SZB Siedlisko	2024	39 922,39	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Siedlisko
			Budowa sieci wodociągowej w m. Siedlisko	SZB Siedlisko	2024	34 999,60	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Siedlisko
			Budowa odcinka sieci wodociągowej w m. Bycz	ZGK Bytom Odrzański	2024	162 601,92	Środki własne, Prywatny inwestor
			Budowa odcinka sieci wodociągowej w m. Wierzbnica	ZGK Bytom Odrzański	2024	97 605,24	Środki własne, Prywatny inwestor
			Wymiana sieci wodociągowej ul. Akacjowej, Wiśniowej, Spacerowej, Żabiej	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2024	635 304,39	Środki własne
			Rezerwa na budowę i wymianę wodociągów zasilających na terenie miasta Nowa Sól	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2024-2025	662 386,77	Środki własne
			Odpłatne przeniesienia sieci wodociągowych w Nowej Soli	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2024-2025	69 886,09	Środki własne
			Wymiana sieci wodociągowej w ul. Jana Pawła II, Jaskółczej, P. Skargi, Spacerowej, Żabiej	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2025	462 200,42	Środki własne
			Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Zielonogórskiej w Nowej Soli	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2025	298 930,10	Środki własne, dofinansowanie
			Uzbrojenie wodociągowe terenów pod budownictwo mieszkaniowe	MZGK Sp. z o. o. w Nowej Soli	2025	23 000,00	Środki własne
			Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Konotop	Gmina Kolsko	2024-2025	37 340,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
							Środki unijne
			Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania - rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Jana Pawła II wraz z budową przyłącza do dz. Nr ew. 478/1 o. Otyń	Gmina Otyń	2024	22 750,00	Budżet Gminy
			Budowa sieci wodociągowej w ramach inwestycji „Modernizacja drogi gminnej nr 003732F w Lubieszowie”	Gmina Nowa Sól	2024	Koszty i źródła finansowania zostały ujęte w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”	
3.	Rozbudowa infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową	Gminy	Modernizacja oczyszczalni ścieków	SZB Siedlisko	2024-2024	168 175,00	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Siedlisko
			Montaż lampy UV w SUW Siedlisko i SUW Bielawy	SZB Siedlisko	2025	59 977,25	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Siedlisko
			Montaż hydrantów na terenie gminy	SZB Siedlisko	2025	54 996,34	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Siedlisko
			Montaż ogrodzenia dla studni głębinowej dz. nr 239/3 obręb Bycz	ZGK Bytom Odrzański	2024	12 345,39	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Bytom Odrzański
			Wykonanie sterowania GSM pompami głębinowymi wraz z wymianą wyeksploatowanej armatury	ZGK Bytom Odrzański	2024	37 836,82	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Bytom Odrzański
			Zakup oraz wymiana regulatora ciśnienia DN100 wraz z armaturą	ZGK Bytom Odrzański	2024	18 357,52	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Bytom Odrzański

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Modernizacja zbiornika retencyjnego wody pitnej na Stacji Uzdatniania Wody w Wierzbnicy	ZGK Bytom Odrzański	2025	64 643,34	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Bytom Odrzański
			Odbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w gminie Bytom Odrzański	Gmina Bytom Odrzański	2025	4 181 503,42	Budżet Państwa
			Modernizacja odcinka rurociągu tłocznego wody surowej	ZGK Bytom Odrzański	2025	32 900,23	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Bytom Odrzański
			Dostawa i montaż lamp UV na Stacji Uzdatniania Wody w Wierzbnicy	ZGK Bytom Odrzański	2024-2025	53 121,90	Dotacja celowa z Urzędu Gminy Bytom Odrzański
			Zakup pompy głębinowej na ujęcie wody	ZGK Bytom Odrzański	2025	11 673,64	Środki własne
			Zakup pompy recyrkulacyjnej na oczyszczalnię ścieków	ZGK Bytom Odrzański	2025	8 800,00	Środki własne
			Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2024	1 192 201,41	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
			Rozbudowa systemu zdalnego odczytu wodomierzy	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2024	22 000,00	Środki własne
			Modernizacja Centralnej Oczyszczalni	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2024-2025	3 846 752,90	Środki własne, Kredy inwestycyjny
			Modernizacja wentylacji hali krat i pompowni głównej COŚ	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2024	16 900,00	Środki własne
			Rozbudowa i modernizacja systemu telemetrii	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	575 319,74	Środki własne, dofinansowanie

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Kontenerowa pompa do odwadniania wykopów	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	99 941,00	Środki własne
			Modernizacja wieży napowietrzeń	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	75 600,00	Środki własne, dofinansowanie
			Modernizacja wentylacji hali krat i pompowni głównej w Centralnej Oczyszczalni Ścieków	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	340 410,00	Środki własne
			Modernizacja wentylacji hali krat Centralnej Przepompowni Ścieków	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	8 700,00	Środki własne
			Modernizacja przepompowni ścieków	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	81 957,11	Środki własne
			Renowacja komór kanalizacyjnych w ul. Polnej – Zamiejskiej, renowacja studni kanalizacyjnych w ul. Głogowskiej	MZGK Sp. z o.o. w Nowej Soli	2025	71 054,00	Środki własne
			Pompa głębinowa do SUW w Niedoradzu	Gmina Otyń	2024	13 755,88	Budżet Gminy
			Odbudowa systemu przepompowni ścieków systemu kanalizacyjnego miasta	Gmina Bytom Odrzański	2024	80 222,03	Budżet Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.6. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zasoby geologiczne”

W latach 2024–2025 na terenie powiatu nowosolskiego realizowano działania związane z racjonalnym gospodarowaniem zasobami geologicznymi, nadzorem nad pracami geologicznymi oraz zapewnieniem właściwej ochrony udokumentowanych złóż kopalin.
W ramach realizacji zadań administracyjnych w zakresie prawa geologicznego i górniczego wydano 9 decyzji zatwierdzających projekty robót geologicznych oraz 3 decyzje o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej. Ponadto przyjęto 5 zgłoszeń zamiaru przystąpienia do wykonania robót geologicznych. Działania te umożliwiały prowadzenie prac geologicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zapewniały formalną kontrolę nad procesem rozpoznawania i dokumentowania zasobów geologicznych.
Istotnym elementem realizowanych zadań było również udostępnianie informacji dotyczących zasobów geologicznych. W analizowanym okresie udzielono 87 informacji geologicznych, a także sporządzono 134 informacje dotyczące udokumentowanych złóż kopalin. Działania te wspierały procesy administracyjne, inwestycyjne i planistyczne, a także umożliwiały właściwym podmiotom dostęp do informacji niezbędnych przy gospodarowaniu zasobami naturalnymi.
W zakresie prac związanych z realizacją zadań wynikających z prawa geologicznego zlecono, przygotowano i rozliczono 18 prac. Podejmowane działania pozwalały na bieżącą realizację obowiązków administracyjnych oraz zapewnienie prawidłowego gospodarowania i ochrony zasobów geologicznych występujących na terenie powiatu.
Aby chronić udokumentowane złoża kopalin gminy, w razie potrzeby, umieszczały stosowne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Zapisy planistyczne chronią udokumentowane złoża kopalin przed trwałym wyłączeniem z możliwości eksploatacji (np. przez zabudowę mieszkaniową lub infrastrukturalną), co ma znaczenie dla bezpieczeństwa surowcowego regionu i kraju. Pozwala to także na świadome kształtowanie funkcji terenu, minimalizując konflikty pomiędzy eksploatacją kopalin a innymi formami zagospodarowania oraz zapobiegając nieodwracalnym decyzjom przestrzennym.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 28 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zasoby geologiczne” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin	Powiat Nowosolski	• wydano 9 decyzji zatwierdzających projekty robót geologicznych, • wydano 3 decyzje o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej, • przyjęto 5 zgłoszeń zamiaru przystąpienia do wykonania robót geologicznych, • udzielono 87 informacji geologicznych.	Powiat Nowosolski	2024	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			• zlecono, przygotowano i rozliczono prace z zakresu prawa geologicznego – 18 • sporządzono 134 informacje dot. udokumentowanych złóż kopalin.	Powiat Nowosolski	2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
Zadania monitorowane							
1.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin	Gminy	Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ochrony udokumentowanych złóż kopalin oraz obszarów prognostycznych i perspektywicznych występowania złóż kopalin	Gminy	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.7. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gleby”

W latach 2024–2025 Powiat Nowosolski realizował działania związane z ochroną gleb, racjonalnym gospodarowaniem gruntami oraz przeciwdziałaniem zagrożeniom geologicznym.
Istotnym elementem działań była identyfikacja i nadzór nad terenami, na których występują odpady mogące stwarzać zagrożenie dla środowiska. Na terenie powiatu wskazano cztery takie miejsca. Obiekty te wymagają dalszego monitorowania i podejmowania działań związanych z ograniczaniem potencjalnego oddziaływania zgromadzonych odpadów na środowisko, w szczególności na powierzchnię ziemi i wody gruntowe.
W zakresie ochrony terenów przed skutkami ruchów masowych ziemi prowadzono obserwacje terenów zagrożonych oraz obszarów, na których występują ruchy masowe. Działania te wspierano poprzez wydawanie opinii dotyczących występowania i zagrożenia ruchami masowymi – w 2024 r. wydano 3 opinie, natomiast w 2025 r. 4 opinie oraz 2 postanowienia. Pozwalało to uwzględniać istniejące zagrożenia geologiczne w procesach administracyjnych i planistycznych.
Działania na rzecz ograniczania degradacji gleb i ochrony ich powierzchni obejmowały również likwidację dzikich wysypisk.
W zakresie ochrony gleb przed erozją wodną przewidziano wprowadzanie pasów roślinności wzdłuż pól uprawnych, które pełnią funkcję biologicznej ochrony rzek oraz ograniczają spływ powierzchniowy i wymywanie cząstek gleby. Działanie to jest realizowane przede wszystkim przez właścicieli gruntów. Podobnie wprowadzanie agrotechniki przeciwerozyjnej na obszarach zagrożonych erozją pozostaje w gestii właścicieli gruntów, co utrudnia ilościową ocenę zakresu jego realizacji.
Istotnym elementem oceny stanu gleb są badania chemizmu gleb ornych prowadzone w ramach monitoringu krajowego w cyklach pięcioletnich. Ostatni cykl badań przeprowadzono w 2025 r., jednak na terenie powiatu nowosolskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych. W związku z tym brak jest aktualnych danych monitoringowych pozwalających na bezpośrednią ocenę zmian właściwości chemicznych gleb ornych na obszarze powiatu w ramach tego programu.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 29 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gleby” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Powiat Nowosolski	Na terenie Powiatu Nowosolskiego znajdują się cztery miejsca, w których składowane są odpady mogące stwarzać zagrożenie dla środowiska tj.: 1. Hałda odpadów ropopochodnych na terenie po byłym Zakładzie Metalurgicznym DOZAMET. 2. Rekultywacja byłego składowiska odpadów w Bobrownikach gm. Otyń. 3. Rekultywacja byłego składowiska odpadów w Mirocinie Dolnym. 4. Podziemne składowisko odpadów płynnych w Zakęciu.	Powiat Nowosolski **To na pewno nie są zadania własne tylko zlecone – odpowiedzialny jest Starosta**	2024-2025	1. 75 600,00 2. 0 3. 0 4. 0	1. Dotacja celowa - decyzja Wojewody Lubuskiego 85/08.3122.2.155 .2024.ZW z dnia 2 października 2024 r. kPowiat otrzymał dotację celową w wysokości 70 tys. zł od Wojewody Lubuskiego, a pozostała część zostanie sfinansowana ze środków przyznanych na realizację zadań zleconych na rok 2024 z zakresu gospodarki nieruchomościami.
2.	Pozostałe:		Prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy. Wydanie opinii odnośnie terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. W 2024 roku: • wydano 3 opinie.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			W 2025 roku: • wydano 4 opinie, • wydano 2 postanowienia.				
Zadania monitorowane							
1.	Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Gminy	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk w: • 2024 roku – 2 szt. • 2025 roku – 2 szt.	Gmina Miasto Nowa Sól	2024-2025	27 298,08	Budżet Miasta
2.	Wprowadzanie pasów roślinności wzdłuż pól uprawnych, które stanowią ochronę biologiczną rzek oraz przeciwdziałają erozji wodnej gleb	Właściciele gruntów na terenie powiatu	Zadanie realizowane przez właścicieli gruntów – dane trudne do oszacowania	Właściciele gruntów	2024-2025	b.d.	b.d.
3.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Badania chemizmu gleb ornych w Polsce prowadzone są w cyklach pięcioletnich. Ostatnie zostały wykonane w 2025 roku. Na terenie powiatu nowosolskiego nie było wyznaczonych punktów pomiarowych	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa	2025	-	-
4.	Wprowadzenie agrotechniki przeciwerozyjnej na obszarach zagrożonych erozją	Właściciele gruntów na terenie powiatu	Zadanie realizowane przez właścicieli gruntów – trudne dane do oszacowania	Właściciele gruntów	2024-2025	b.d.	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.8. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”

W latach 2024–2025 na terenie powiatu nowosolskiego realizowano działania związane z racjonalnym gospodarowaniem odpadami, poprawą systemu selektywnego zbierania i recyklingu odpadów komunalnych, ograniczaniem ilości odpadów niebezpiecznych oraz edukacją ekologiczną mieszkańców.

Istotnym elementem realizacji zadań była edukacja ekologiczna, prowadzona przez jednostki oświatowe podległe Powiatowi, dotycząca prawidłowego gospodarowania odpadami i zasad ich selektywnego zbierania. Działania edukacyjne były również prowadzone przez gminy i Związek Międzygminny „Eko – Przyszłość”. Obejmowały m.in. kampanie skierowane do dzieci, wykorzystujące słuchowiska, filmy animowane, materiały edukacyjne i konkursy plastyczne. Szczególną uwagę poświęcono prawidłowej segregacji, recyklingowi, zasadom funkcjonowania PSZOK oraz ograniczaniu niewłaściwego postępowania z odpadami, w tym ich spalania. Do mieszkańców i sołectw przekazywano także ulotki informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami.

W zakresie realizacji zadań administracyjnych związanych z gospodarką odpadami przeprowadzono 8 postępowań dotyczących wydania pozwoleń na wytwarzanie odpadów powstających w związku z eksploatacją instalacji. Ponadto przeprowadzono po 8 postępowań w sprawie wydania lub zmiany zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów. Działania te stanowiły element bieżącego nadzoru administracyjnego nad podmiotami prowadzącymi działalność mogącą powodować powstawanie odpadów.

Ważnym kierunkiem działań było również usuwanie wyrobów zawierających azbest. W realizację tego zadania zaangażowane były poszczególne gminy, które mogły korzystać ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

Istotnym wskaźnikiem oceny funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi jest poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów. W 2024 r. wymagany poziom wynosił 45%. Wymaganie to osiągnęła jedynie gmina Otyń. W 2025 r. wymagany poziom wzrósł do 55%. Żadna z analizowanych gmin nie osiągnęła tego poziomu. Dane wskazują zatem na potrzebę dalszego wzmacniania działań związanych z selektywnym zbieraniem odpadów, przygotowaniem ich do ponownego użycia oraz zwiększaniem poziomu recyklingu.

Realizowano również działania związane z rozbudową Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Nowej Soli wraz z niezbędną infrastrukturą. W ramach zadania wykonano rampę ułatwiającą rozładunek kontenerów, specjalistyczną wagę, ustawiono nowe pojemników na odpady, wykonano sanitariaty i zaplecze socjalno-biurowe. Powstała również sala edukacyjna, w której mogą być prowadzone zajęcia dla dzieci i młodzieży na temat segregacji i recyklingu.

W ramach nadzoru nad podmiotami funkcjonującymi w systemie gospodarki odpadami prowadzono także kontrole na podstawie art. 9u ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dotyczące spełniania wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W latach 2024–2025 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził na terenie powiatu nowosolskiego **kontrole** w zakresie gospodarki odpadami. W czasie kontroli wykryto następujące nieprawidłowości:

- Nieprowadzenie ewidencji wytwarzanych odpadów.
- Prowadzenie ewidencji wytwarzanych odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym.
- Niedopełnienie obowiązku przedkładania rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu nimi: Niezłożenie wymaganego prawem sprawozdania rocznego do Urzędu Marszałkowskiego.
- Nieterminowe przedkładanie rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu nimi: Złożenie rocznego sprawozdania z przekroczeniem ustawowego terminu.
- Niedopełnienie obowiązku rejestracji oraz uzyskania wpisu do rejestru BDO: Prowadzenie działalności podlegającej wpisowi do rejestru bez uzyskania wymaganego numeru rejestrowego.
- Magazynowanie odpadów niezgodnie z wymaganiami przepisów ochrony środowiska.
- Termiczne przekształcanie odpadów poza instalacjami lub urządzeniami do tego przeznaczonymi: Nielegalne spalanie odpadów.
- Nieprowadzenie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania odpadów: Brak wymaganego prawem systemu monitoringu wizyjnego na obszarze przeznaczonym do magazynowania lub składowania odpadów.

- Niezapewnienie Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska dostępności obrazu z wizyjnego systemu kontroli w czasie rzeczywistym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.
- Zbieranie odpadów bez wymaganego zezwolenia lub w sposób niezgodny z posiadanym zezwoleniem: Prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów bez decyzji administracyjnej lub z naruszeniem jej warunków.
- Prowadzenie działalności bez wymaganego pozwolenia na wytwarzanie odpadów: Brak uregulowanego stanu formalnoprawnego w przypadku wytwarzania odpadów o masie powyżej limitów określonych w przepisach.
- Eksploatacja instalacji z naruszeniem warunków pozwolenia na wytwarzanie odpadów: Naruszenie limitów ilościowych określonych w posiadanej decyzji.
- Demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji poza stacją demontażu: Prowadzenie nielegalnego demontażu i demontowanie pojazdów w miejscach nieposiadających statusu stacji demontażu pojazdów.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 30 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno–informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi	Powiat Nowosolski	Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami, zasadami selektywnej zbiórki odpadów realizowana była przez poszczególne jednostki oświatowe podległe pod Powiat	Jednostki oświatowe	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT)	Powiat Nowosolski	Nie zrealizowano	Powiat Nowosolski	-	-	-
3.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska	Powiat Nowosolski	Nie zrealizowano	Powiat Nowosolski	-	-	-
4.	Wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	Powiat Nowosolski	Przeprowadzone postępowania administracyjne w zakresie wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, które powstają w związku z eksploatacją instalacji. Liczba przeprowadzonych postępowań: • W 2024 r. – 6 szt. • W 2025 r. – 2 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Przeprowadzone postępowania administracyjne w sprawie wydania lub zmiany zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów. Liczba przeprowadzonych postępowań:	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• W 2024 r. – 4 szt. • W 2025 r. – 4 szt.				
5.	Monitoring prawidłowego postępowania z odpadami	Powiat Nowosolski	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie odpadów: • W 2024 r. - 0 • W 2025 r. - 0	Powiat Nowosolski	0	0	0
6.	Realizacja programów usuwania azbestu	Powiat Nowosolski	W realizacji działania dotyczącego usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest brały udział poszczególne gminy, które mogły pozyskać środki finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze	Gminy	-	-	-
Zadania monitorowane							
1.	Zwiększenie poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Gminy	Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy mają obowiązek osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo za rok 2024 • Gmina Bytom Odrzański – 33,60% • Gmina Kolsko – 42,22% • Gmina Kożuchów – 26,90% • Gmina Nowa Sól – 44,10% • Gmina Nowe Miasteczko – 25,14% • Gmina Otyń – 45,60% • Gmina Siedlisko – 38,25% • Gmina Nowa Sól – miasto – 29,59%	Gminy	2024	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	Opłaty za gospodarowanie odpadami
			Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 poz. 733) gminy mają obowiązek osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia	Gminy	2025	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	Opłaty za gospodarowanie odpadami

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 55% wagowo za rok 2025: • Gmina Bytom Odrzański – 37,18% • Gmina Kolsko – 50,49% • Gmina Kożuchów – 34,48% • Gmina Nowa Sól – 50,61% • Gmina Nowe Miasteczko – 29,28% • Gmina Otyń – 53,94% • Gmina Siedlisko – 46,38% • Gmina Nowa Sól – miasto – 37,65%				
2.	Realizacja programów usuwania azbestu	Gminy	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy: • W 2024 r. – 0,00 Mg • W 2025 r. – 38,17 Mg	Gmina Kożuchów	2024-2025	41 075,23	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
			Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy: • W 2024 r. – 0,00 Mg • W 2025 r. – 41,64 Mg	Gmina Kolsko	2024-2025	47 592,36	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
			Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy: • W 2024 r. – 0,00 Mg • W 2025 r. – 75,04 Mg	Gmina Nowa Sól	2024-2025	83 131,92	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
			Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy: • W 2024 r. – 0,00 Mg • W 2025 r. – 17,10 Mg	Gmina Siedlisko	2024-2025	18 731,52	Budżet Gminy
			Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy: • W 2024 r. – 2,54 Mg • W 2025 r. – 10,90 Mg	Gmina Nowe Miasteczko	2024-2025	23 356,94	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy: • W 2024 r. – 0,00 Mg • W 2025 r. – 53,24 Mg	Gmina Otyń	2024-2025	86 131,21	WFOŚiGW w Zielonej Górze
			Gmina Bytom Odrzański i Gmina Miasto Nowa Sól w latach 2024-2025 nie realizowały programu usuwania azbestu	Gmina Bytom Odrzański, Gmina Miasto Nowa Sól	-	-	-
3.	Kontrola podmiotów gospodarczych prowadzących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w odniesieniu do danych zawartych we wnioskach o wpis do Rejestru działalności regulowanej	Gminy	Przeprowadzono kontrole podmiotów na podstawie art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025, poz. 733) pod kątem spełnienia wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013r. poz. 122)	Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość”	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
4.	Budowa, rozbudowa i modernizacja zakładów zagospodarowania odpadów, budowa stacji przeładunkowej i punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gminy	Rozbudowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Nowej Soli wraz z niezbędną infrastrukturą na część działki nr 237,238 i 239, obręb 1 Nowa Sól	Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość”	2025 (planowane zakończenie w 2026 r.)	2 965 653,00	Budżet Gminy Miasto Nowa Sól, Budżet Gminy Otyń, NFOŚIGW
5.	Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjno–informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi	Gminy	Kampania edukacyjna pn. „EKOSIA I PRZYSZŁEK MAJĄ RADY NA ODPADY”. Kampania opierała się na kontynuacji przygód - lalek Ekosi i Przyszłka i ich roli w przekazywaniu wiedzy nt. poprawnej segregacji odpadów komunalnych w formie słuchowiska. Słuchowisko skierowane było do dzieci przedszkolnych, które dodatkowo otrzymały karty pracy, a nauczyciele konspekt w celu przeprowadzenia pogadanki. Całość prowadzonej	Związek Międzygminny ”Eko-Przyszłość”	2024	131 619,50	Środki własne, WFOŚiGW W Zielonej Górze

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			kampanii dopełniły artykułu tematyczne, które okazały się w lokalnej prasie dot. ww. działań wraz z informacją o otrzymanym dofinansowaniu oraz gadżety ekologiczne.				
			Edukacja ekologiczna w zakresie dot. zagadnień związanych z gospodarką odpadami komunalnymi za pośrednictwem dwóch animowanych filmów z udziałem naszych lalek Ekosi i Przyszłka. Filmy zostały zamieszczone na stronie www oraz na FB. Kampania opierała się na kontynuacji przygód - lalek Ekosi i Przyszłka i ich roli w przekazywaniu wiedzy nt. poprawnej segregacji i recyklingu odpadów komunalnych w formie filmów animowanych. Dodatkowym wzmocnieniem edukacji ekologicznej był ogłoszony konkurs plastyczny z nagrodami dla placówek przedszkolnych promujący potrzebę segregacji odpadów i ich właściwe zagospodarowanie m.in. poprzez PSZOK pt. "Naucz Przyszłka, co jest w PSZOK-u i segreguj krok po kroku!” Celem ogłoszonego konkursu było zwrócenie uwagi dzieci na potrzebę segregacji odpadów i możliwość ich poprawnego zagospodarowania. Związek Międzygminny „Eko – Przyszłość” ufundował nagrody główne w postaci metalowego zestawu koszy do segregacji dla placówki przedszkolnej oraz nagrody indywidualne i grupowe dla dzieci ze zwycięskich grup przedszkolnych w tym m.in.: czapeczki, bidony, kamizelki odblaskowe, gry ekologiczne.	Związek Międzygminny ”Eko-Przyszłość”	2025	16 890,70	Środki własne
			• Segregacja odpadów w praktyce/recykling. Drugie życie przedmiotów.	Jednostki przedszkole i szkolne z terenu Gminy Bytom	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• Nauka segregacji odpadów i zakazu ich spalania.	Odrzański			
			Dostarczono do sołectw ulotki oraz na tablice ogłoszeń ulotki informujące o sposobach postępowania z odpadami.	Gmina Kolsko	2024-2025	-	WFOŚiGW w Zielonej Górze
6.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska	Gminy	Uwzględnianie w przetargach kryterium: potencjał pojazdów wykorzystywanych do transportu i odbioru odpadów komunalnych przez Wykonawcę na potrzeby realizacji zamówienia.	Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość”	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
7.	Wzmacnianie kontroli postępowania z odpadami	Gminy	śledzenie pojazdów odbierających odpady komunalne za pomocą systemu monitorującego GPS	Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość”	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
8.	Monitoring prawidłowego postępowania z odpadami	Gminy	W latach 2024-2025 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przeprowadził łącznie na terenie powiatu nowosolskiego 136 kontroli podmiotów gospodarczych. W zakresie gospodarki odpadami stwierdzono nieprawidłowości.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.9. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze”

W latach 2024–2025 na terenie powiatu nowosolskiego realizowano szeroki zakres działań związanych z ochroną różnorodności biologicznej, ochroną gatunków i siedlisk przyrodniczych, gospodarką leśną, ochroną terenów zieleni oraz edukacją przyrodniczą. Działania prowadzone były zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego, Nadleśnictwa, jak i podmioty odpowiedzialne za ochronę przyrody oraz właścicieli terenów.

Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego wspierał koła pszczelarskie działające na terenie powiatu poprzez przekazywanie środków finansowych na zakup leków dla pszczół i sprzętu pszczelarskiego. Ponadto wspólnie z Nadleśnictwem Nowa Sól i Miastem Nowa Sól przeprowadzono kampanię ekologiczną „Wspólnie dla pszczół”, w ramach której zorganizowano warsztaty pszczelarskie dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz „Nowosolski Festyn Pszczelarski”. Dla pszczelarzy przeprowadzono również szkolenie dotyczące hodowli pszczół w warunkach zmieniającego się klimatu. Działania te przyczyniały się do zwiększania świadomości znaczenia owadów zapylających oraz wspierania lokalnego pszczelarstwa.

W zakresie ochrony drzew i krzewów prowadzono postępowania administracyjne dotyczące zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z nieruchomości stanowiących własność gmin oraz spraw związanych z umarzaniem opłat za ich usunięcie. W ramach postępowań przeprowadzano oględziny drzew i krzewów, weryfikowano ich gatunek, obwód pnia, stan zdrowotny, przyczynę planowanego usunięcia oraz kontrolowano zachowanie żywotności nasadzeń zastępczych. Łącznie przeprowadzono 280 postępowań.

Realizowano również zadania związane z ochroną gatunkową zwierząt. W latach 2024–2025 wydano 39 zaświadczeń o przyjęciu zgłoszenia do rejestru zwierząt należących do gatunków wymienionych w odpowiednich przepisach dotyczących ochrony dzikiej fauny i flory.

Znaczącą część działań stanowiła ochrona i właściwe gospodarowanie lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Powierzchnia takich gruntów leśnych na terenie powiatu wynosiła w analizowanym okresie 1393 ha. Wydano łącznie 118 decyzji określających wykonanie zadań z zakresu gospodarki leśnej. Przygotowano także aktualizacje inwentaryzacji stanu lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu, których okres obowiązywania został określony do 31 grudnia 2035 r.

Duży zakres prac administracyjnych dotyczył również obrotu gruntami leśnymi. Wydano 1977 zaświadczeń dotyczących objęcia działek uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu. Przygotowano także sprawozdania L-03 dotyczące lasów stanowiących własność osób fizycznych i prawnych.

W ramach zadań monitorowanych prowadzono działania związane z odnowieniami naturalnymi i zwiększaniem powierzchni leśnej.

Istotnym obszarem działań była ochrona lasów przed zagrożeniami, w tym pożarami, szkodnictwem leśnym i szkodami powodowanymi przez zwierzynę. Prowadzono stałe monitorowanie zagrożenia pożarowego, patrole terenów leśnych, obserwację z dostrzegalni przeciwpożarowych, utrzymanie infrastruktury przeciwpożarowej oraz działania związane z szybkim reagowaniem na zagrożenia. Jednocześnie prowadzono kontrole legalności pozyskiwania i transportu drewna, patrole miejsc szczególnie narażonych na kradzieże i zaśmiecanie oraz działania kontrolno-prewencyjne we współpracy z Policją i innymi służbami.

Prowadzono także ochronę upraw leśnych przed szkodami powodowanymi przez zwierzynę poprzez stosowanie repelentów oraz budowę ogrodzeń upraw. W Nadleśnictwie Nowa Sól i na terenie leśnictw monitorowano również występowanie szkodników pierwotnych i wtórnych, m.in. poprzez stosowanie pułapek feromonowych oraz prowadzenie jesiennych poszukiwań szkodników sosny.

Działania z zakresu ochrony cennych elementów przyrody i obszarów chronionych obejmowały monitoring gatunków chronionych i siedlisk przyrodniczych oraz realizację działań wynikających z Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000. W Nadleśnictwie Nowa Sól prowadzono monitoring stanu siedlisk i gatunków oraz wykonywano zabiegi ochronne mające na celu zachowanie właściwego stanu siedlisk i populacji chronionych gatunków. Podejmowano również działania dotyczące ochrony gatunków zagrożonych i cennych elementów przyrody zgodnie z obowiązującymi zasadami gospodarki leśnej.

W zakresie ochrony i kształtowania terenów zieleni prowadzono bieżącą pielęgnację terenów zielonych oraz prowadzono nowe nasadzenia. .

Ważnym elementem ochrony zasobów przyrodniczych była edukacja ekologiczna i przyrodniczo-leśna. Placówki oświatowe organizowały m.in. obchody Dnia Ziemi, akcje związane z ochroną fauny i flory oraz działania na rzecz poznawania obszarów Natura 2000. Nadleśnictwa prowadziły pogadanki, zajęcia terenowe, spotkania z dziećmi i młodzieżą oraz uczestniczyły w wydarzeniach organizowanych

przez lokalne społeczności. Organizowano również „Dzień Pszczoły”, podczas którego leśnicy wraz z lokalnymi pasiekami przybliżali mieszkańcom i dzieciom znaczenie pszczół oraz zasady ich ochrony.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 31 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zasoby przyrodnicze” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Powiat Nowosolski	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa wpierał koła pszczelarskie działające na terenie powiatu nowosolskiego, przekazując środki finansowane na zakup leków dla pszczół oraz sprzętu pszczelarskiego	Powiat Nowosolski	2024 2025	40 000,00 40 000,00	Budżet Powiatu
2.	Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	Powiat Nowosolski	Przeprowadzone postępowania administracyjne z ustawy o ochronie przyrody, w zakresie wydania, odmowy wydania i zmiany zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości stanowiących własność gmin w granicach Powiatu Nowosolskiego oraz w sprawie umorzenia opłat za usunięcie drzew i krzewów. W ramach prowadzonych postępowań dokonywano oględzin drzew i krzewów wnioskowanych do usunięcia w zakresie weryfikacji danych podawanych we wnioskach, tj. nazwy gatunku drzew i krzewów, dokonania pomiarów obwodów pnia na wysokości 130 cm (lub wielkości powierzchni, z których zostaną usunięte krzewy), ich stanu zdrowia, sprawdzania podanej przyczyny usunięcia drzew lub krzewów oraz w zakresie zachowania żywotności nasadzeń zastępczych drzew i krzewów. Liczba przeprowadzonych postępowań: • W 2024 r. – 125 szt. • W 2025 r. – 155 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
3.	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	Powiat Nowosolski	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa przeprowadził wspólnie z Nadleśnictwem Nowa Sól oraz Miastem Nowa Sól kampanię ekologiczną „Wspólnie dla pszczół”. W ramach	Powiat Nowosolski	2024	….	….

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			kampanii zorganizowano dla uczniów szkół ponadpodstawowych wyjazd na warsztaty pszczelarskie w Kolsku oraz zorganizowano imprezę plenerową w Parku Krasnala pn. „Nowosolski Festyn Pszczelarski”. Dla pszczelarzy z terenu powiatu zorganizowano szkolenie pn. „Hodowla pszczół w dobie zmieniających się warunków klimatycznych”.				
4.	Zachowanie właściwej struktury i stanu ekosystemów i siedlisk	Powiat Nowosolski	Wydawanie zaświadczeń o przyjęciu zgłoszenia do rejestru zwierząt gatunków wymienionych w załączniku A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 3387/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze handlu nimi, zaliczanych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków. Liczba wydanych zaświadczeń: • W 2024 r. – 26 szt. • W 2025 r. - 13 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
5.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Powiat Nowosolski	Starosta sprawuje nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 530). W latach 2024-2025 powierzchnia gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nowosolskiego wynosiła 1393 ha.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Przeprowadzone postępowania administracyjne w zakresie wydania decyzji określających wykonanie zadań z zakresu gospodarki leśnej dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, na podstawie inwentaryzacji stanu lasu. Liczba przeprowadzonych postępowań: • W 2024 r. – 60 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			• W 2025 r. – 58 szt.				
			Wydawanie zaświadczeń zawierających informację dot. objęcia działki uproszczonym planem lub decyzją wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu - zaświadczenia są wydawane w celu ustalenia, czy Skarbowi Państwa reprezentowanego przez Lasy Państwowe, przysługuje prawo pierwokupu gruntu zgodnie z art. 37a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. Liczba wydanych zaświadczeń: • W 2024 r. – 927 szt. • W 2025 r. – 1050 szt.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Przygotowano sprawozdanie o lasach stanowiących własność osób fizycznych i prawnych L-03 za rok 2024 i 2025	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Wykonanie aktualizacji dokumentów planistycznych w zakresie gospodarki leśnej, Data obowiązywania zaktualizowanych inwentaryzacji stanu lasu i Uproszczonych Planów Urządzania Lasów to 31 grudnia 2035 r.	Powiat Nowosolski	2025	……	……
Zadania monitorowane							
1.	Realizacja Krajowego Planu Zwiększenia Lesistości na terenie powiatu nowosolskiego	Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	• Uznanie odnowienia naturalnego na pow. 0,72 ha (Leśnictwo Sabinówka) • Zalesienie gruntu rolnego na pow. 3,08 ha (Leśnictwo Świętobór) • Uznanie odnowienia naturalnego na pow. 1,18 ha (Leśnictwo Sabinówka)	Nadleśnictwo Sława Śląska	2024-2025	34 334,68	Środki własne
			Zalesienia odłogujących gruntów rolnych, nieprzydanych do produkcji rolniczej	Nadleśnictwo Nowa Sól	2024-2025	166 852,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
2.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Gminy Zarządcy lasów, w tym lasów stanowiących własność Skarbu Państwa	Obserwacja terenów leśnych z dostrzegalni przeciwpożarowej	Nadleśnictwo Sława Śląska	2024	75 537,88	Środki własne
			Obserwacja terenów leśnych z dostrzegalni przeciwpożarowej	Nadleśnictwo Sława Śląska	2025	80 268,75	Środki własne
			Ochrona upraw leśnych przed zwierzyną	Nadleśnictwo Sława Śląska	2024	89 222,84	Środki własne
			Ochrona upraw leśnych przed zwierzyną	Nadleśnictwo Sława Śląska	2025	164 230,94	Środki własne
			Sprzątanie śmieci z terenów leśnych	Nadleśnictwo Sława Śląska	2024	11 668,70	Środki własne
			Sprzątanie śmieci z terenów leśnych	Nadleśnictwo Sława Śląska	2025	6 891,20	Środki własne
			Prowadzenie działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasów, obejmujących stałe monitorowanie zagrożenia pożarowego, bieżące patrolowanie terenów leśnych oraz utrzymanie i rozwój infrastruktury przeciwpożarowej. Działania obejmują m.in. utrzymanie punktów czerpania wody, dojazdów pożarowych oraz dostrzegalni przeciwpożarowych, a także szybkie reagowanie na powstałe zagrożenia i współpracę ze służbami ratowniczymi.	Nadleśnictwo Nowa Sól	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
			• Ochrona przeciwpożarowa lasu polegających na pełnieniu dyżurów przeciwpożarowych w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym oraz leśnictwach wraz z obserwacją terenu za pomocą kamer zamontowanych na dostrzegalniach ppoż. oraz koordynowanie akcji gaśniczych (w tym. n.in. lotów samolotów	Nadleśnictwo Głogów	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			patrolowo-gaśniczych) w okresie zagrożenia pożarowego w terminach od 15.03. do 30.10. • Ochrona lasu przed szkodnictwem leśnym poprzez prowadzenie regularnych patroli i kontroli terenów leśnych w celu zapobiegania kradzieżom, kłusownictwu, dewastacji i innym przejawom szkodnictwa leśnego. • Stosowanie monitoringu wizyjnego celem zabezpieczenia oraz ochrony mienia tj. infrastruktury, dróg, urządzeń oraz składnic drewna. • Kontrolowanie legalności pozyskiwania i transportu drewna. • Stałe patrole miejsc szczególnie narażonych na zaśmiecanie, kradzieże oraz inne przypadki szkodnictwa leśnego. • Działania kontrolno-prewencyjne prowadzone we współpracy z innymi służbami tj. Policją, Państwową Strażą Łowiecką, Państwową Strażą Rybacką oraz sąsiednimi posterunkami Straży Leśnej na obszarach narażonych na kradzieże i inne wykroczenia. • Edukowanie osób korzystających z lasów w zakresie obowiązujących przepisów. • Reagowanie na zagrożenia pożarowe oraz inne sytuacje mogące powodować szkody w lesie. • Podejmowanie interwencji wobec osób naruszających przepisy. • Reagowanie na zgłoszenia oraz pozyskane informacje dot. szkodnictwa leśnego.				
3.		Gminy, RDOŚ	Ustanowienie nowych i oznaczenie istniejących pomników przyrody w Gminie Nowe Miasteczko	Gmina Nowe Miasteczko	2025	830,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych		Bieżąca pielęgnacja terenów zieleni, drzew i krzewów, w tym cięcia pielęgnacyjne i sanitarne, usuwanie posuszu, koszenie oraz utrzymanie terenów zielonych. Podejmowanie działań mających na celu ochronę i zachowanie obszarów oraz obiektów przyrodniczych.	Gmina Miasto Nowa Sól	2024-2025	2 756 086,16	Budżet Miasta
			• Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej w Kożuchowie (parki, skwery, fosy), • Nasadzenia drzew przy ul. Rynek w Kożuchowie, • Nasadzenia drzew w parku i lapidarium • Wykonanie ekspertyzy drzewostanu na terenach parków, skwerów, fos w Kożuchowie	Gmina Kożuchów	2024	249 671,30	Budżet Gminy
			• Bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej w Kożuchowie (parki, skwery, fosy), • Wycinka i cięcia pielęgnacyjne drzew na terenach komunalnych	Gmina Kożuchów	2025	252 874,51	Budżet Gminy
			Koszenie Żurawiego Bagna	Nadleśnictwo Sława Śląska	2025	8 888,89	Środki własne
			W ramach bieżącej pielęgnacji zasobów przyrodniczych Nadleśnictwo Nowa Sól wykonuje zabiegi pielęgnacyjne. Pielęgnowanie lasu obejmuje: • Zabiegi polegające na prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych i pielęgnowaniu drzew; • Pielęgnowanie siedliska obejmujące prace związane z pielęgnowaniem gleby, wprowadzaniem podszytów i dolnego piętra; • Pielęgnowanie biocenozy polegające na kształtowaniu strefy brzegowej drzewostanu, ekotonu i cennych elementów siedliska.	Nadleśnictwo Nowa Sól	2024-2025	2 760 936,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Dodatkowo Nadleśnictwo Nowa Sól prowadzi monitoring oraz działania związane z ochroną cennych elementów przyrody, w tym gatunków chronionych, siedlisk przyrodniczych oraz obszarów i obiektów objętych ochroną prawną.				
			Ochrona gatunków zwierząt i roślin, w tym ochrona gatunków zagrożonych prowadzona zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U z 2023r., Poz. 672) oraz zapisami w zbiorze zasad tj. Vademecum z Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Głogów obowiązującym od roku 2015.	Nadleśnictwo Głogów	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
4.	Prowadzenie nasadzeń i odnowieć zieleni ochronnej przy drogach	Gminy, Zarządcy dróg	Prowadzenie nasadzeń oraz odnowień zieleni ochronnej w pasach drogowych dróg gminnych , w szczególności poprzez sadzenie drzew, krzewów i innych roślin oraz uzupełnianie istniejącej zieleni	Gmina Miasto Nowa Sól	2024-2025	101 953,78	Budżet Miasta
			• Nasadzenia drzew przy ul. Szerokiej w Bytomiu Odrzańskim. • Nasadzenia krzewów przy ul. Szerokiej w Bytomiu Odrzańskim.	Gmina Bytom Odrzański	2025	91 917,06	Budżet Gminy
			• Nasadzenia drzew – 52 szt. • Pielęgnacja drzew – 647 szt.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2024	208 321,20	Środki własne
			• Nasadzenia drzew – 0 szt. • Pielęgnacja drzew – 508 szt.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2025	153 619,20	Środki własne
5.	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	Gminy, Nadleśnictwa	Promowanie ochrony przyrody i krajobrazu odbywa się głównie za pośrednictwem placówek oświatowych (szkoły, przedszkola), które organizują	Gmina Nowe Miasteczko	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			akcje proekologiczne (np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi). Urząd Miejski wykorzystuje swoje kanały informacyjne (strona WWW, media społecznościowe) do edukowania w zakresie ochrony lokalnej bioróżnorodności, prawidłowego gospodarowania odpadami oraz poszanowania zieleni miejskiej i obszarów wiejskich.				
			• Edukacja ekologiczna. Obchody Dnia Ziemi. Ochrona fauny i flory. • Zielona szkoła na obszarze Natura 2000”.	Jednostki przedszkolne i szkolne z terenu Gminy Bytom Odrzański	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Działania mające na celu kształtowanie właściwych postaw wobec przyrody oraz promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu. Działania obejmują m.in. zajęcia edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, lekcje terenowe, spotkania, warsztaty, wydarzenia edukacyjne oraz działania informacyjne prowadzone za pośrednictwem mediów społecznościowych. Tematyka zajęć obejmuje m.in. zasady właściwego korzystania z lasu, ochronę gatunkową roślin i zwierząt, znaczenie różnorodności biologicznej, ochronę siedlisk przyrodniczych oraz odpowiedzialne korzystanie z terenów leśnych.	Nadleśnictwo Nowa Sól	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
			Organizowanie „Dnia pszczoły” - leśnicy z Nadleśnictwa Sława Śląska uczestniczą w spotkaniach z dziećmi i lokalną społecznością (np. w Gminnym Centrum w Lubięcinie), gdzie przy współpracy z lokalnymi pasiekami przybliżają tajniki życia pszczół	Nadleśnictwo Sława Śląska	2025	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Prowadzenie działań z zakresu edukacji przyrodniczo – leśnej (pogadanki, spotkaniach z dziećmi w szkołach, udział w imprezach otwartych organizowanych przez lokalne organizacje)	Nadleśnictwo Głogów	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Zachowanie właściwej struktury i stanu ekosystemów i siedlisk	Gminy, RDOŚ	Koszenie Żurawiego Bagna	Nadleśnictwo Sława Śląska	2025	8 888,89	Środki własne
			Realizacja działań ochronnych na terenie Nadleśnictwa Nowa Sól zgodnie z zapisami Planów Zadań Ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000, obejmujących m.in. działania na rzecz zachowania właściwego stanu siedlisk przyrodniczych oraz ochrony gatunków i ich siedlisk. Działania te prowadzone są poprzez monitoring stanu siedlisk i gatunków oraz realizację wskazanych w PZO zabiegów ochronnych.	Nadleśnictwo Nowa Sól	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne
			Monitorowanie oraz ograniczanie występowania szkodników wtórnych i pierwotnych w granicach leśnictwa Bialawy tj. wywieszanie pułapek feromonowych na szkodniki wtórne i pierwotne; jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny; Zabezpieczanie upraw przed szkodami powodowanymi przez zwierzęta: zabezpieczanie sadzonek repelentem przed szkodami powodowanymi przez zwierzynę oraz budowa ogrodzeń upraw;	Nadleśnictwo Głogów	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

8.10. Zestawienie zadań realizowanych w obszarze interwencji „Zagrożenia poważnymi awariami”

W latach 2024–2025 na terenie powiatu nowosolskiego realizowano działania ukierunkowane na ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz zapewnienie sprawnego reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych. Podejmowane przedsięwzięcia obejmowały przede wszystkim organizację i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego, zabezpieczenie odpowiedniego zaplecza sprzętowego, a także wzmacnianie potencjału Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych.
Istotnym elementem systemu reagowania było funkcjonowanie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W 2024 r. Starosta Nowosolski zwołał Zespół 12 razy, w związku m.in. z koniecznością likwidacji zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska wodno-gruntowego na terenie składowiska w Mirocinie Dolnym, wystąpieniem zagrożenia powodziowego, grypą ptaków H5N1 oraz akcją protestacyjną rolników. W 2025 r. Zespół został zwołany dwukrotnie w związku z wystąpieniem grypy ptaków H5N1 oraz zagrożeniem związanym z rzekomym pomorem drobiu. Aktywność Zespołu wskazuje na funkcjonowanie mechanizmu koordynacji działań służb i podmiotów odpowiedzialnych za reagowanie w sytuacjach mogących stanowić zagrożenie dla ludzi, środowiska lub mienia.
Prowadzono powiatowy magazyn przeciwpowodziowy i obrony cywilnej. Magazyn służy planowemu zaopatrywaniu oraz bieżącemu uzupełnianiu potrzeb sprzętowych gmin powiatu nowosolskiego w sytuacjach kryzysowych. Działanie to zwiększa możliwości szybkiego reagowania na zagrożenia oraz zapewnienia niezbędnego wyposażenia jednostkom i podmiotom uczestniczącym w działaniach ratowniczych.
W latach 2024–2025 realizowano również działania mające na celu rozwój infrastruktury i wyposażenia służb ratowniczych. W ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej udzielono dotacji na wsparcie podmiotów w ramach HNS na potrzeby Powiatu Nowosolskiego oraz dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli. Ponadto dla potrzeb Komendy Powiatowej PSP zakupiono drona wraz z wyposażeniem, płachtę górniczą, radio-przemiennik oraz maszt antenowy, a także specjalistyczny sprzęt. Dofinansowano również zakup samochodu dla Komendy Powiatowej PSP poprzez wpłaty na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej.
Równolegle rozwijano potencjał Ochotniczych Straży Pożarnych, które stanowią istotny element lokalnego systemu reagowania na zagrożenia. W ramach realizowanych i monitorowanych zadań prowadzono wsparcie służb ratownictwa technicznego i przeciwpożarowego poprzez zakup sprzętu i wyposażenia.
Podejmowane działania przyczyniły się do zwiększenia zdolności operacyjnych służb ratowniczych, poprawy wyposażenia technicznego oraz możliwości prowadzenia rozpoznania i reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych działań został przedstawiony w poniższej tabeli.

Czy nie wspomnieć o realizacji obowiązku zapewnienia odpowiedniej ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku produkcyjno-magazynowego (PM) na działce nr 2/100 przy ul. Brzozowej w Nowej Soli nałożył na Starostę Nowosolskiego Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli, na podstawie decyzji nr 15/2023 z dnia 06.12.2023 r. wraz ze zmianą tej decyzji z dnia 29.11.2024 r. w kwestii ustalenia nowego terminu wykonania niniejszego zadania z dnia 01.01.2025 r. na dzień 31.12.2025 r.? Dzięki temu zapewniono dostęp do wody (2 hydranty) do terenu hałdy DOZAMET a zapewnienie dostępu do wody w miejscu magazynowania odpadów niebezpiecznych jest kluczowe, przede wszystkim z punktu widzenia przepisów BHP, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa chemicznego.

Tabela 32 Zadania zrealizowane w obszarze interwencji „Zagrożenia poważnymi awariami” w latach 2024-2025

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
Zadania własne Powiatu Nowosolskiego							
1.	Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Powiat Nowosolski	Na podstawie art. 17 ust. 4, 6, 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t. j. Dz. U z 2023 r., poz. 122 ze zm.) starosta wykonuje zadania zarządzania kryzysowego przy pomocy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego. W 2024 roku Starosta Nowosolski 12 razy zwołał Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w związku z: • likwidacją zagrożeń zanieczyszczenia środowiska wodno – gruntowego na terenie składowiska w Mirocinie Dolnym, • akcją protestacyjną rolników, • grypą ptaków (H5N1), • zagrożeniem powodziowym. W 2025 roku Starostwa Nowosolski 2 razy zwołał Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w związku z: • grypą ptaków (H5N1), • rzekomym pomorem drobiu.	Powiat Nowosolski	2024-2025	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Prowadzenie powiatowego magazynu przeciwpowodziowego / obrony cywilnej, którego głównym celem i zadaniem jest organizacja planowanego zaopatrzenia i bieżące uzupełnianie potrzeb sprzętowych gmin powiatu nowosolskiego w sytuacjach kryzysowych.	Powiat Nowosolski	2024-2025	41 300	Budżet Powiatu
			Dotacja na dofinansowanie Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, Wsparcie podmiotów w ramach HNS na potrzeby Powiatu Nowosolskiego	Powiat Nowosolski	2025	618 075,00	Budżet Państwa
			Dotacja na dofinansowanie Programu Ochrony	Powiat	2025	460 381,00	Budżet Państwa

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Ludności i Obrony Cywilnej, Wsparcie podmiotów w ramach HNS dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli	Nowosolski			
2.	Poprawa warunków funkcjonowania PSP	Powiat Nowosolski	Zakup drona z wyposażeniem, płachty górniczej, radio-przemiennika i masztu antenowego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej	Powiat Nowosolski	2024	206 699,99	Budżet Państwa
			Wpłaty jednostek na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej – dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli	Powiat Nowosolski	2025	20 000,00	Budżet Powiatu
			Zakup sprzętu specjalistycznego na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli	Powiat Nowosolski	2025	85 026,91	Budżet Powiatu
Zadania monitorowane							
1.	Rozbudowa i modernizacja OSP wraz z nowoczesnym doposażeniem	Gminy	Zakup tego lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego	Gmina Bytom Odrzański	2025	333 945,00	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy; Środki własne OSP, Budżet Gminy
			Wsparcie służb ratownictwa technicznego i przeciwpożarowego	Gmina Bytom Odrzański	2024	884 293,03	Budżet Gminy
			Zakup lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego Ford Ranger	Gmina Siedlisko	2025	288 804,00	Budżet Gminy
			Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Borowie Wielkim	Gmina Nowe Miasteczko	2024	500 000,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”		„Raport za lata 2024-2025 z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne za realizację**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny za realizację**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych m.in. dofinansowanie zakupu nowego wozu ratowniczo-gaśniczego, ekwiwalent za akcje gaśnicze, szkolenia członków jednostek	Gmina Nowa Sól	2024-2025	719 710,88	Budżet Gminy
			Termomodernizacja remizy OSP w Otyniu	Gmina Otyń	2025	531 592,00	Budżet Państwa, Budżet Gminy
2.	Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Gminy	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych przeprowadzone w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowej Soli	2024-2025	Wydatki bieżące	Środki własne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, gmin i innych instytucji.

9. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2024-2025

Dla poszczególnych działań nie we wszystkich zdołano określić poziom wydatkowanych środków finansowych na ich realizację. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów. Wykonane zadania były finansowane ze:

1. Środków własnych podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności z:
    - budżetu Powiatu Nowosolskiego,
    - budżetu gmin powiatu nowosolskiego,
    - budżetu województwa lubuskiego,
    - budżetu państwa,
    - środków własnych przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców.
2. Środków unijnych pochodzących z:
    - Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności,
    - Funduszu Europejskiego dla Lubuskiego 2021-2027,
3. Środków krajowych pochodzących z:
    - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
    - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze,
    - Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych,
    - Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Łączny koszt poniesiony na realizację zadań w latach 2024-2025 wynosił 341 730 903,82 zł, z czego na zadania realizowane przez Powiat Nowosolski wydano 46 954 331,49 zł, a na realizację pozostałych zadań wydano 294 776 572,33 zł. Szczegółowy wykaz poniesionych wydatków w obrębie poszczególnych obszarów interwencji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 33 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2024-2025

Obszar interwencji	Koszty zadań własnych poniesione przez Powiat	Koszty zadań koordynowanych poniesione przez podmioty realizujące	Koszty poniesione ogółem
	PLN		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	44 909 754,07	221 570 449,21	**266 480 203,28**
Zagrożenia hałasem	Wydatki bieżące	2 790,00	**2 790,00**
Pola elektromagnetyczne	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące	**Wydatki bieżące**
Gospodarowanie wodami	200 000,00	773 858,63	**973 858,63**
Gospodarka wodno-ściekowa	298 794,52	58 506 655,14	**58 805 449,66**
Zasoby geologiczne	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące	**Wydatki bieżące**
Gleby	75 600,00	27 298,08	**102 898,08**
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wydatki bieżące	3 414 182,38	**3 414 182,38**
Zasoby przyrodnicze	80 000,00	7 222 993,98	**7 302 993,98**
Zagrożenia poważnymi awariami	1 390 182,90	3 258 344,91	**4 648 527,81**
RAZEM	**46 954 331,49**	**294 776 572,33**	**341 730 903,82**

Wydatki bieżące – wydatki związane z funkcjonowaniem danej jednostki (np. wynagrodzenie pracowników realizujących dane zadanie).
Źródło: opracowanie własne.

10. WSAKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU NOWOSOLSKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” zostały określone wskaźniki monitorowania. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian, czy analizowany wskaźnik poprawił się, pogorszył czy nie uległ zmianie. Wskaźniki zostały podzielone na poszczególne obszary interwencji.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności realizacji Programu jest Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Powiat Nowosolski oraz inne jednostki organizacyjne.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartość wskaźników na koniec 2018 roku (czyli dane wyjściowe jakie zostały przedstawione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”) oraz wartość wskaźników na koniec 2025 roku (koniec okresu sprawozdawczego). W przypadku braku danych za rok 2025 podano wartość wskaźnika dla roku 2024.

Tabela 34 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego

Wskaźnik monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska	Wartość bazowa wskaźnika uzyskana w roku 2020	Wartość końcowa wskaźnika uzyskana w roku 2025	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z końcową)	Osiągnięty efekt ekologiczny
Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
Liczba dużych instalacji OZE na terenie powiatu (sz. / Urząd Regulacji Energetyki)	5 szt.	57 szt.	Poprawa – wzrost instalacji OZE o 52 szt.	Stopniowa transformacja energetyczna powiatu w kierunku bardziej korzystnym dla środowiska, dywersyfikacja źródeł energii, poprawa jakości środowiska poprzez wyeliminowanie źródeł zanieczyszczeń
Liczba obiektów powiatowych objętych termomodernizacją (Powiat)	0 szt.	2 szt.	Poprawa – wzrost przeprowadzonych termomodernizacji budynków należących do Powiatu	Zmniejszenie zapotrzebowania energetycznego budynków, ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunalno-bytowych, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych (GUS)	24 Mg/rok	9 Mg/rok	Poprawa – spadek rocznej emisji zanieczyszczeń pyłowych o 15 Mg	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych, stosowanie nowoczesnej technologii do zatrzymywania zanieczyszczeń, poprawa jakości powietrza
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych (GUS)	22 913 Mg/rok	20 022 Mg/rok	Poprawa – spadek rocznej emisji zanieczyszczeń gazowych o 2 891 Mg	
Obszar interwencji: ZAGROŻENIA HAŁASEM				
Długość zmodernizowanych dróg powiatowych/wojewódzkich/krajowych (zarządcy dróg)	0 km	Drogi powiatowe - ….. Drogi wojewódzkie – 17,229 km Drogi krajowe – 0 km (w latach 2024-2025)	Poprawa – wzrost przeprowadzonych modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich	Poprawa płynności ruchu co wpływa na zmniejszenie emisji hałasu, poprawę komfortu życia mieszkańców powiatu
Obszar interwencji: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
Poziom promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu (GIOŚ)	Pomiary w 2 punktach - brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów	Pomiary w 3 punktach - brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów	Brak istotnych zmian – nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm dla promieniowania elektromagnetycznego	Stan środowiska w zakresie pól elektromagnetycznych jest prawidłowy
Obszar interwencji: GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA				
Długość sieci kanalizacyjnej (GUS)	301,9 km	391,1 km	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci	Systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej przełożyły się na

Wskaźnik monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska	Wartość bazowa wskaźnika uzyskana w roku 2020	Wartość końcowa wskaźnika uzyskana w roku 2025	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z końcową)	Osiągnięty efekt ekologiczny
			kanalizacyjnej, wzrost o 89,2 km	lepszą dostępność infrastruktury kanalizacyjnej dla mieszkańców, a także na zwiększenie ilości oczyszczonych ścieków. Równocześnie spadek liczby zbiorników bezodpływowych świadczą o stopniowym zastępowaniu mniej efektywnych i potencjalnie uciążliwych dla środowiska rozwiązań bardziej ekologicznymi systemami oczyszczania ścieków. W efekcie następuje ograniczenie presji na wody powierzchniowe i podziemne oraz poprawa warunków sanitarnych i środowiskowych.
% skanalizowania powiatu (GUS)	74,2%	75,7%	Poprawa – stopień skanalizowania wzrósł o 1,5 p.p.	
Liczba zbiorników bezodpływowych (GUS)	4 761 szt.	3 823 szt.	Poprawa – spadek liczby zbiorników bezodpływowych o 938 sztuk	
Długość sieci wodociągowej (GUS)	536,6 km	640,3 km	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej, wzrost o 103,7 km	Systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej przełożyły się na lepszą dostępność wody dla mieszkańców, co świadczy o poprawie jakości usług komunalnych i ograniczeniu ryzyka korzystania z indywidualnych, mniej kontrolowanych źródeł wody.
% zwodociągowania powiatu (GUS)	95,3%	95,7%	Poprawa – stopień zwodociągowania wzrósł o 0,4 p.p.	
Zużycie wody na 1 mieszkańca (GUS)	28,9 m^3	32,8 m^3	Pogorszenie – wzrost zużycia wody przez jednego mieszkańca powiatu o 3,9 m^3	Wzrost zużycia wody przez jednego mieszkańca wskazuje na zwiększoną presję na zasoby wodne. Wymagane jest bardziej racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, podejmowanie działań do ograniczenia zużycia wody w skali całego powiatu
Obszar interwencji: GLEBY				

Wskaźnik monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska	Wartość bazowa wskaźnika uzyskana w roku 2020	Wartość końcowa wskaźnika uzyskana w roku 2025	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z końcową)	Osiągnięty efekt ekologiczny
Powierzchnia gruntów zrekultywowanych po działalności górniczej (Powiat)	0 ha	……		
Obszar interwencji: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW				
Liczba usuniętych „dzikich wysypisk śmieci” (GUS)	3 szt.	2 szt.	Poprawa – spadek liczby dzikich wysypisk śmieci	Ograniczenie przypadków niewłaściwego postępowania z odpadami oraz przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk i zanieczyszczeniu środowiska.
Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest (Gminy)	0 Mg	238,63 Mg (w latach 2024-2025)	Poprawa – zmniejszenie masy wyrobów zawierających azbest	Pomimo systematycznego usuwaniu wyrobów zawierających azbest ich ilość na terenie powiatu jest nadal duża.
Obszar interwencji: ZASOBY PRZYRODNICZE				
Lesistość powiatu (GUS)	39,2%	39,8%	Poprawa – wzrost lesistości powiatu o 0,6 p.p.	Wyraźna poprawa w zakresie ochrony przyrody i wzmacniania systemu przyrodniczego. Zabezpieczenie wyjątkowych terenów przed degradacją. Zwiększenie powierzchni leśnych, które pełnią funkcje przyrodnicze, leśne, rekreacyjne i klimatyczne, w tym poprawa retencji wód opadowych oraz zwiększenie możliwości pochłaniania dwutlenku węgla.
Powierzchnia obiektów i obszarów prawnie chronionych (rezerwaty przyrody, obszary chronionego krajobrazu i użytki ekologiczne) (GUS)	16 609,57 ha	18 746,40 ha	Poprawa – wzrost powierzchni obszarów objętych ochroną prawną	
Powierzchnia gruntów zalesionych w ciągu roku (Nadleśnictwa)	0 ha	4,98 ha	Poprawa – systematyczne zalesianie gruntów	
Obszar interwencji: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU				
Liczba inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji OSP gminnych wraz z nowoczesnym doposażeniem (Gminy)	0 szt.	6 szt. (w latach 2024-2025)	Poprawa – systematyczna rozbudowa i modernizacja remiz oraz wyposażenia OSP	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony środowiska przed zagrożeniami, zwiększenie skuteczności prowadzonych działań

Źródło: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”, opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Analiza wskaźników monitorowania wskazuje, że realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego przebiegała w większości przypadków w korzystnym kierunku. Poprawę odnotowano m.in. w zakresie termomodernizacji budynków, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ograniczania emisji ze źródeł przemysłowych, rozwoju infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, gospodarki odpadami oraz ochrony zasobów przyrodniczych.
Jednocześnie część wskaźników wskazuje na utrzymujące się problemy środowiskowe. Niekorzystnym zjawiskiem był wzrost zużycia wody przez jednego mieszkańca powiatu. Nadal znaczącym wyzwaniem pozostaje również usuwanie wyrobów zawierających azbest. Wnioskiem z przeprowadzonej analizy jest konieczność kontynuowania działań ukierunkowanych przede wszystkim na ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego, poprawę jakości wód, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz dalsze ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów. Pozytywne tendencje w zakresie rozwoju infrastruktury i ochrony przyrody należy utrzymać i rozwijać, aby w kolejnych latach wzmacniać osiągnięte efekty środowiskowe i poprawiać jakość życia mieszkańców powiatu.

11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analiza realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” w latach 2024–2025 wskazuje na realizację szeregu zadań w poszczególnych obszarach interwencji. Podejmowane działania miały zróżnicowany charakter i były realizowane przez Powiat oraz inne podmioty wskazane w Programie jako odpowiedzialne za ich wykonanie lub współuczestniczące w ich realizacji. Ocena realizacji Programów powinna zatem uwzględniać zarówno zakres wykonanych działań, ich znaczenie dla osiągnięcia zakładanych celów, jak i fakt, że realizacja części zadań pozostaje poza bezpośrednimi kompetencjami Powiatu.

Ochrona klimatu i jakości powietrza

W analizowanym okresie realizowano działania związane z poprawą efektywności energetycznej, rozwojem odnawialnych źródeł energii, modernizacją infrastruktury drogowej i oświetlenia, rozwojem infrastruktury pieszo-rowerowej, ograniczeniem emisji z sektora komunalno-bytowego oraz kontroli emisji z instalacji.

Według pomiarów przeprowadzonych na stacji monitoringowej GIOŚ w Nowej Soli przy ulicy Tadeusza Kościuszki, w 2025 roku nie odnotowano przekroczeń wartości dopuszczalnych ani docelowych dla mierzonych zanieczyszczeń, a stężenia PM10 i PM2,5 były niższe niż w 2024 r.
Pomimo poprawy jakości powietrza utrzymuje się problem niedotrzymania celu długoterminowego dla ozonu. W latach 2024–2025 wszystkie gminy powiatu znajdowały się w obszarze przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu. Oznacza to, że działania dotyczące ograniczania emisji powinny być kontynuowane, mimo że dla większości pozostałych zanieczyszczeń obserwuje się korzystną sytuację.

W tym obszarze interwencji nie zrealizowano zaplanowanego przez Powiat zadania dotyczącego montażu instalacji OZE na budynkach publicznych. Dotychczasowe działania należy kontynuować, ponieważ osiągnięcie i utrzymanie zakładanych efektów w zakresie jakości powietrza wymaga dalszego ograniczania emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania oraz zwiększania efektywności energetycznej budynków. Szczególne znaczenie ma kontynuowanie termomodernizacji oraz modernizacji systemów ogrzewania, z uwzględnieniem wymagań uchwały antysmogowej. Istotne jest również przygotowanie aktualnych audytów energetycznych i dokumentacji projektowej, które umożliwią skuteczniejsze ubieganie się o środki zewnętrzne.
Jednocześnie należy kontynuować rozwój instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej oraz działania informacyjne i wspierające mieszkańców w zakresie możliwości stosowania tego rodzaju rozwiązań.
Na podstawie przedstawionych danych można stwierdzić, że realizacja celu w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza jest zasadniczo prawidłowa. Realizowane działania przynoszą pozytywne efekty, jednak ich kontynuacja i intensyfikacja jest konieczna dla utrzymania dotychczasowych rezultatów i dalszego ograniczania presji na jakość powietrza. Ich realizacja ma bezpośredni związek z ograniczeniem emisji i utrzymaniem poprawy jakości powietrza.

Zagrożenia hałasem

W zakresie ochrony przed hałasem realizowano przede wszystkim działania monitoringowe, kontrolne oraz organizacyjne. W dokumentacji inwestycyjnej uwzględniano, w razie potrzeby, rozwiązania ograniczające emisję hałasu, takie jak ekrany akustyczne, ciche nawierzchnie czy rozwiązania

spowalniające ruch. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniano również zapisy ograniczające możliwość realizacji przedsięwzięć powodujących ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne.
Wyniki monitoringu wskazały, że w Dąbrownie i Chełmku nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego. Jednocześnie stwierdzono lokalne przekroczenia w Przyborowie – o 1,6 dB w porze dnia i 0,9 dB dla wskaźnika LDWN. Odnotowano znaczące przekroczenie hałasu kolejowego w Bytomiu Odrzańskim, gdzie poziom w porze nocnej przekroczył wartość dopuszczalną o 9,6 dB.

Nie zrealizowano zadania dotyczącego podejmowania przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych na rzecz ograniczenia emisji hałasu przemysłowego oraz zadania dotyczącego montażu ekranów akustycznych w miejscach narażonych na ponadnormatywny hałas komunikacyjny.

Monitoring hałasu pozostaje zatem niezbędnym elementem oceny skuteczności realizowanych działań. Niezależnie od tego należy kontynuować działania związane z poprawą stanu dróg, uspokojeniem ruchu, usprawnieniem transportu zbiorowego oraz rozwojem infrastruktury rowerowej.

Pola elektromagnetyczne (PEM)
W latach 2024–2025 monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska obejmował 7 punktów pomiarowych W żadnym z punktów nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM. Również w roku bazowym 2018 nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu.
Wyniki monitoringu wskazują, że w analizowanym okresie nie występował problem przekroczeń poziomów PEM, a wszystkie zaplanowane w Programach działania zostały zrealizowane. W kolejnych latach należy prowadzić monitoring poziomów PEM zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie ma obecnie podstaw do wskazywania potrzeby dodatkowych działań naprawczych na poziomie powiatu. Osiągnięcie zaplanowanego celu obecnie nie jest zagrożone.

Gospodarowanie wodami
Działania w zakresie gospodarowania wodami obejmowały utrzymanie urządzeń melioracyjnych, konserwację cieków i urządzeń wodnych, monitoring jakości wód, działania na rzecz małej retencji. Zadania te były realizowane przez Gminy, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, spółki wodne oraz przez mieszkańców powiatu w ramach krajowego programu priorytetowego „Moja Woda”. Jednocześnie stan jednolitych części wód powierzchniowych nadal oceniany jest jako zły. W przypadku wód podziemnych w 2025 roku w Lasocinie nastąpiło pogorszenie jakości z klasy III do klasy IV. Oznacza to, że mimo podejmowanych działań presja na środowisko wodne pozostaje istotnym problemem i wymaga dalszych działań.

Cel dotyczący zrównoważonego gospodarowania wodami jest w pełni adekwatny do problemów powiatu. Dotychczasowe kierunki interwencji wymagają jednak wzmocnienia. Sama konserwacja rowów i cieków oraz działania przeciwpowodziowe nie są wystarczające dla poprawy jakości wód. Konieczne jest zwiększenie znaczenia działań prowadzonych u źródła zanieczyszczeń oraz działań retencyjnych.

Wskazane jest rozwijanie różnych form retencji, w tym retencji przydomowej, zbiornikowej i korytowej. Jednocześnie należy prowadzić działania służące racjonalizacji zużycia wody przez mieszkańców i podmioty gospodarcze.
Utrzymujący się zły stan jednolitych części wód wskazuje, że dotychczasowe działania nie pozwalają jeszcze na osiągnięcie pożądanego stanu środowiska wodnego, dlatego w kolejnych latach należy je kontynuować i, w miarę możliwości, intensyfikować.

Gospodarka wodno-ściekowa
Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej przyczynił się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz ograniczenia presji na środowisko wodne. Jednocześnie zróżnicowany poziom dostępu do sieci kanalizacyjnej wskazuje na potrzebę dalszej rozbudowy infrastruktury, szczególnie na obszarach o słabszym dostępie do sieci.

Wszystkie zaplanowane w Programach działania zostały zrealizowane. W kolejnych latach wskazane jest kontynuowanie budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz ograniczanie liczby zbiorników bezodpływowych, szczególnie na obszarach o słabszym dostępie do sieci, należy uznać za istotne

z punktu widzenia dalszej poprawy ochrony wód. Rozbudowa infrastruktury ogranicza ryzyko przedostawania się ścieków do środowiska, poprawia warunki sanitarne i zwiększa dostępność mieszkańców do infrastruktury komunalnej. Modernizacja oczyszczalni i stacji uzdatniania wody zwiększa również bezpieczeństwo i niezawodność systemów.
Działania te powinny być prowadzone przez właściwe podmioty, zgodnie z ich kompetencjami i możliwościami finansowymi. Wzrost zużycia wody wskazuje dodatkowo na potrzebę kontynuowania działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących racjonalnego gospodarowania wodą.

Zasoby geologiczne
W zakresie zasobów geologicznych realizowano zadania wynikające z kompetencji Geologa Powiatowego. Dotychczasowa realizacja tych zadań zapewnia wykonywanie obowiązków pozostających w zakresie kompetencji Powiatu.
Gminy uwzględniały ochronę udokumentowanych złóż kopalin w procesach planowania przestrzennego. Ogranicza to możliwość trwałego wyłączenia złóż z przyszłego wykorzystania oraz pozwala zmniejszać konflikty pomiędzy eksploatacją kopalin a innymi funkcjami terenu. Wszystkie zaplanowane w Programach działania zostały zrealizowane.

Na podstawie dostępnych danych realizowane działania można uznać za wystarczające dla zapewnienia ochrony zasobów geologicznych i ograniczania niekontrolowanej eksploatacji. Wskazana jest ich kontynuacja, w szczególności w zakresie ochrony złóż w procesach planowania przestrzennego oraz właściwego prowadzenia postępowań dotyczących rekultywacji terenów po działalności górniczej.

Gleby
W zakresie ochrony gleb realizowano działania związane z likwidacją dzikich wysypisk, obserwacją terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, ochroną powierzchni ziemi oraz wspieraniem działań przeciwerozyjnych. W odniesieniu do terenów osuwiskowych oraz obszarów zagrożonych ruchami masowymi wskazane jest kontynuowanie obserwacji, a także uwzględnianie tych uwarunkowań w planowaniu przestrzennym.
Na podstawie dostępnych danych, realizację działań w tym obszarze można ocenić jako prawidłową. Rekomenduje się ich kontynuację, w szczególności obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi i terenów, na których te ruchy występują, rekultywację gruntów zdegradowanych oraz ochronę gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych w planowaniu przestrzennym. Wskazane jest podejmowanie działań w zakresie ochrony gleb przed skutkami zmian klimatu, suszą, erozją wodną i wietrzną oraz presją wynikającą z urbanizacji. Szczególnie istotne jest dalsze monitorowanie terenów potencjalnie zanieczyszczonych.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
W analizowanym okresie realizowano działania edukacyjne, administracyjne i inwestycyjne związane z gospodarką odpadami. Rozbudowano PSZOK w Nowej Soli wraz z infrastrukturą techniczną i edukacyjną, prowadzono kontrole podmiotów gospodarujących odpadami, działania edukacyjne dotyczące segregacji i recyklingu oraz rozpoczęto działania związane z usuwaniem azbestu.
Problemem pozostaje jednak niski poziom recyklingu odpadów komunalnych. W 2025 r., przy wymaganym poziomie 55%, żadna z analizowanych gmin nie osiągnęła wymaganego poziomu. Oznacza to, że działania podejmowane w zakresie selektywnego zbierania i recyklingu odpadów wymagają zdecydowanego wzmocnienia.
W analizowanym okresie zaobserwowano pozytywne zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie oraz spadek ilości odpadów zmieszanych. Jednocześnie nastąpił spadek ogólnej masy odebranych odpadów komunalnych.
Dotychczasowe działania w zakresie selektywnego zbierania odpadów należy kontynuować, przy jednoczesnym zwiększeniu nacisku na zapobieganie ich powstawaniu, tak aby mieszkańcy wytwarzali coraz mniej odpadów. Istotne znaczenie ma edukacja mieszkańców dotycząca ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, racjonalnych zakupów, ponownego wykorzystania produktów oraz ograniczania marnowania żywności i odpadów organicznych.

Większość z zaplanowanych zadań została zrealizowana. Natomiast zadania, które nie zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym to zadania własne Powiatu: wspierania wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o BAT oraz uwzględniania w zamówieniach publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska i materiałów pochodzących z recyklingu.

Niezrealizowane zadania, mogą w niewielkim stopniu wpływać na osiągniecie zaplanowanych w Programach celów środowiskowych oraz przypisanych do nich kierunków interwencji. Wśród zagrożonych kierunków interwencji są: zwiększenie udziały odzysku, w szczególności recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, a także odzysk energii z odpadów. W 2025 roku wszystkie gminy z terenu powiatu nie osiągnęły wymaganego poziomu ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Co rok poziom ten będzie wzrastać, aż do 65% w roku 2035. Dlatego ważne jest aby rozwijać system selektywnej zbiórki odpadów poprzez budowę nowych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, wyposażenie PSZOK w punkty napraw i punkty ponownego użycia, mobilne zbiórki. Również ważne jest edukowanie mieszkańców na temat prawidłowego segregowania odpadów poprzez ulotki i broszury informacyjne, akcje, pikniki, konkursy dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenie kontroli prawidłowej segregacji odpadów. W zakresie odpadów innych niż komunalne ich wytwarzana masa co roku wzrasta dlatego podmioty gospodarcze powinny wdrażać systemy o obiegu zamkniętym. System ten polega na zapobieganiu powstawaniu odpadów poprzez ograniczenie zużycie materiałów, zmniejszenie ilości opakować, eliminację jednorazowych produktów, cyfryzację dokumentów; ponowne użycie materiałów np. palet, pojemników, opakowań; naprawa i regeneracja maszyn i urządzeń; selektywne zbieranie odpadów i przekazywanie ich do recyklingu; wykorzystywanie produktów zawierających surowce z recyklingu.
W kolejnych latach należy zintensyfikować usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu. Wyroby te powinny zostać usunięte do końca 2032 roku. W związku z tym co roku z terenu powiatu należy usuwać około 562 Mg wyrobów azbestowych. Osiągnięcie tego celu jest zagrożone ponieważ wymaga to dużych nakładów finansowych, które w większości powinni ponieść właściciele nieruchomości na zakup nowego pokrycia dachowego.

Zasoby przyrodnicze
W latach 2024–2025 realizowano szeroki zakres działań związanych z ochroną bioróżnorodności, zasobów leśnych, terenów zieleni, gatunków chronionych oraz obszarów Natura 2000. Powiat wspierał pszczelarstwo, prowadził postępowania dotyczące usuwania drzew i krzewów oraz sprawował nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Nadleśnictwa prowadziły działania dotyczące ochrony przeciwpożarowej, ochrony upraw, zwalczania szkodników, przeciwdziałania szkodnictwu leśnemu i realizacji działań ochronnych na obszarach Natura 2000.

Wskaźniki monitorowania potwierdzają korzystne tendencje. Lesistość powiatu wzrosła z 39,2% do 39,8%, a powierzchnia obszarów prawnie chronionych zwiększyła się. W latach 2024–2025 prowadzono również zalesienia i uznawano odnowienia naturalne.

Cele i kierunki interwencji są adekwatne do zasobów przyrodniczych powiatu i odpowiadają potrzebie zachowania bioróżnorodności. Należy jednak w większym stopniu powiązać ochronę przyrody z adaptacją do zmian klimatu, ochroną wód, retencją oraz przeciwdziałaniem fragmentacji siedlisk.

Zagrożenia poważnymi awariami
W latach 2024–2025 realizowano działania dotyczące zarządzania kryzysowego, funkcjonowania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, wyposażenia służb ratowniczych oraz modernizacji i doposażenia jednostek PSP i OSP.

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu nie wystąpiły poważne awarie ani nie zidentyfikowano istotnych nowych problemów w tym zakresie. Dotychczasowe działania można zatem ocenić jako wystarczające z punktu widzenia ograniczania ryzyka wystąpienia poważnych awarii i przygotowania do minimalizowania ich potencjalnych skutków. Nie oznacza to jednak braku potrzeby dalszych działań, ponieważ skuteczne ograniczanie ryzyka wymaga utrzymywania stałej gotowości służb i administracji.

Rekomenduje się kontynuowanie realizacji zadań Programu, w szczególności aktualizację i doskonalenie procedur zarządzania kryzysowego, utrzymywanie gotowości służb, wyposażenia i procedur oraz uzupełnianie wyposażenia służb ratowniczych i ochrony ludności, prowadzenie szkoleń i ćwiczeń oraz zapewnienie sprawnego systemu ostrzegania mieszkańców.

Wnioski końcowe
Przeprowadzona analiza wskazuje, że w latach 2024–2025 realizowano szereg działań przewidzianych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”, a w większości obszarów ich realizację można ocenić jako prawidłową.

Odnotowano pozytywne zmiany, m.in. w zakresie jakości powietrza, rozwoju odnawialnych źródeł energii, gospodarki odpadami, ochrony gleb i zasobów przyrodniczych. Dalszej uwagi wymagają przede wszystkim: ochrona jakości wód, ochrona przed nadmiernym hałasem, gospodarka wodno-ściekowa, ograniczanie emisji do powietrza, zapobieganie powstawaniu odpadów.. Z kolei monitoring PEM nie wykazał przekroczeń dopuszczalnych poziomów - nie wymaga obecnie wskazywania działań jako pilnych/istotnych, a w zakresie poważnych awarii nie odnotowano zdarzeń ani istotnych nowych problemów, dlatego w tych obszarach wskazana jest kontynuacja działań. Pozytywnie należy ocenić również działania w zakresie zasobów geologicznych, ochrony gleb - dane wskazują na prawidłową realizację działań.

W latach 2024-2025 nie zrealizowano następujących zadań:

- Montaż instalacji OZE na budynkach publicznych na terenie powiatu (podmiot odpowiedzialny – Powiat Nowosolski),
- Modernizacja drogi krajowej (podmiot odpowiedzialny – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad),
- Podejmowanie przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych na rzecz ograniczenia emisji hałasu przemysłowego (podmiot odpowiedzialny – przedsiębiorcy, WIOŚ, gminy),
- Montaż ekranów akustycznych w miejscach narażonych na oddziaływanie hałasem komunikacyjnym (podmiot odpowiedzialny – WIOŚ, zarządcy dróg),
- Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT) (podmiot odpowiedzialny – Powiat Nowosolski),
- Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunkach zamówienia, zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska (podmiot odpowiedzialny – Powiat Nowosolski).

Niezrealizowane w latach 2024-2025 zadania stanowią około 9% wszystkich zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosolskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”, działań i inwestycji. Niepodjęcie się realizacji części zadań może mieć wpływ na osiągnięcie lub opóźnienie w osiągnięciu celów środowiskowych. Wśród potencjalnie zagrożonych celów środowiskowych należy wymienić:

- Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu nowosolskiego,
- Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców powiatu,
- Racjonalne gospodarowanie odpadami.

Rekomenduje się dalszą realizację zadań w obszarach interwencji, ze szczególnym uwzględnieniem działań wynikających ze zidentyfikowanych problemów środowiskowych oraz zadań, których realizacja jest niezbędna do osiągnięcia zakładanych celów.
Należy również podkreślić, że realizacja części zadań Programu pozostaje w kompetencji innych podmiotów. W takich przypadkach ocena koncentruje się na stanie realizacji zadania, jego znaczeniu dla osiągnięcia celów Programu oraz – w zakresie kompetencji Powiatu – na działaniach podejmowanych przez Powiat w celu wspierania, koordynowania realizacji Programu, bez przypisywania Powiatowi odpowiedzialności za wykonanie zadań pozostających poza jego właściwością.